

▶ DO PÉČE O PŘÍRODU A KRAJINU JDOU STAMILIONY str. 5

- ▶ NEMÁTE NA NOVÝ KOTEL? VYUŽIJTE **KOTLÍKOVOU PŮJČKU** str. 4
- ▶ ROZHOVOR **O REVITALIZACI ŘEK I O VLCÍCH** str. 12–15
- ▶ **NA ŠUMAVĚ** UČÍ POD ŠIRÝM NEBEM str. 18–21

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

noci se sice zkracují, ale pořád jsou ještě dost dlouhé. Zimní večery se dají trávit různě, já bych vám rád jako společníci nabídl Prioritu. Je zajímavá, aktuální a zadarmo.

Přinášíme rozhovor s ředitelem Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, panem Františkem Pelcem. Ochrana přírody se věnuje celou kariéru

a má toho hodně co říct. O stavu naší krajiny, o lesích nebo o úspěšných projektech. A jako v žádném dobrém příběhu ani zde nemůže chybět vlk, který se vrací do naší přírody, a doufejme – snad zase nepůjde pryč.

Nechme vlka v lese a podívejme se do lidských sídel. Jak známo, člověk potřebuje k životu teplo, obzvláště v zimě. Někomu komín kouří více, někomu méně, někdy se z něj ale line na první pohled nepěkný, nažloutlý nebo nedobře páchnoucí dým. Abychom si nezamořovali obce a plíce, jsou tu kotlíkové dotace a k nim nově také kotlíkové půjčky, které se už brzy rozjedou ve třech krajích. Kdo si nemůže dovolit pořídit nový kotel a čekat na vyplacení dotace, dostane peníze předem. Bezúročnou půjčku pak zaplatí z dotace. To je fér.

S penězi se myslí i na větší znečišťovatele, kterým komíny kouří ve velkém. Pro ně, zvláště pro ty v regionech, kde je smog častým návštěvníkem, je připravena pořádná dávka milionů. Pomůže jim k lepším a efektivnějším technologiím.

Jestli chcete stavět, přinášíme vám inspiraci. Ze začátku vás to bude stát trochu energie, dlouhé roky pak ale budete energii šetřit. Na přehlídce pasivních domů se to hemžilo stavbami, rekonstrukcemi a nápady, které nejdou pro nějaký ten uspořádaný joul daleko.

V Břežanech na Znojmsku kdysi spadl strom na hráz retenční nádrže. Vše špatné bylo pro něco dobré: Lesy ČR nádrž opravily, přidaly tůň a v mokřadu se teď daří živočichům i rostlinám.

Přeji příjemné čtení.

JAN RÖDLING
šéfredaktor

PROTI SUCHU, SMOGU A ZA ČISTŠÍ PŘÍRODU. STARTUJÍ NOVÉ DOTACE Z OP ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Ministerstvo životního prostředí připravuje další razantní kroky v adaptaci na změnu klimatu, v boji proti suchu, za čistší ovzduší i přírodu. **Právě vyhláší osm nových dotačních výzev z Operačního programu Životní prostředí s celkovou alokací přes 3 miliardy korun,** které pomohou zejména městům, obcím, různým veřejným subjektům, ale i výrobním podnikům.

Miliardy z evropských fondů míří na efektivnější hospodaření se srážkovou vodou, na snížení emisí z průmyslové výroby v uhelných regionech, rekultivaci starých skládek i posílení péče o přírodu.

Žádosti o dotaci mohou zájemci podávat u Státního fondu životního prostředí ČR (výzvy č. 118, 119, 120 a 136) a Agentury ochrany přírody a krajiny (výzvy č. 129, 130, 131, 132).

Dotace na hospodaření s dešťovkou i proti povodním (výzva č. 119)

Tak zvanou „Velkou Dešťovku“, tedy finanční podporu na efektivní hospodaření s dešťovou vodou v obcích a městech, zařazuje rezort mezi podporovaná opatření již poněkoličkáte.

„V loňském roce se u nás vlivem vysokých teplot a velmi podprůměrného množství srážek projevil důsledek klimatické změny naplno. Řešit problematiku sucha je proto třeba komplexně a bezodkladně a jsem rád, že si to řada obcí již uvědomila. Od roku 2015 se nám sešlo v oblasti povodňové ochrany a hospodaření se srážkovou vodou přes dvě stě projektů, z nichž jsme

téměř polovinu podpořili bezmála miliardou korun. A další miliardu máme připravenou pro letošek. Konec tohoto programového období operačních programů se pomalu blíží, a proto není důvod s podáním žádostí váhat,“ apeluje ministr životního prostředí Richard Brabec na starosty obcí, měst či zřizovatele škol, nemocnic, úřadů a dalších subjektů veřejného sektoru, pro něž je tato dotační výzva určena především.

Přihlašovat lze projekty zaměřené na budování akumulčních nádrží na dešťovou vodu, podzemních či povrchových vsakovacích zařízení nebo retenčních nádrží. Podpora se dále vztahuje na budování zelených střech u veřejných objektů, výměnu nepropustných povrchů za vodou propustné plochy, revitalizaci koryt vodních toků a výstavbu či rekonstrukci vodních děl povodňové ochrany (bezpečnostních přelivů hrází, suchých a polosuchých poldrů).

Výše finanční podpory přitom není vůbec zanedbatelná. „Dotační příspěvek pomůže v závislosti na podpořené aktivitě uhradit až 85 procent z celkových způsobilých výdajů na jeden projekt,“ doplňuje ministra Petr Valdman,

ředitel Státního fondu životního prostředí ČR, a dodává: „Po zkušenostech poskytneme zájemcům opět delší čas na přípravu projektů, od vyhlášení výzvy mají na podání žádosti téměř rok.“

Mezi stovkou úspěšných žadatelů byla i obec Moravský Písek. Při rekonstrukci náměstí mysleli na dešťovou vodu, která nyní nekončí v kanalizaci, ale přes zasakovací systém se dostává do půdy, čímž zvyšuje nízkou hladinu spodní vody. „Máme oddělné kanalizace, dešťová voda teče mimo obec. Musíme hledat možnosti k zadržení vody,“ říká Hana Habartová, starostka Moravského Písku, který z Operačního programu Životní prostředí obdržel dotaci přes 1 milion korun.

Žádosti o dotaci z výzvy číslo 119 OPŽP mohou zájemci podávat u Státního fondu životního prostředí ČR od 4. února 2019 až do 13. ledna 2020.

Miliarda míří do uhelných regionů – proti emisím z výroby (výzva č. 136)

Další výzva směřuje na zlepšení stavu ovzduší. Tentokrát cílí na velké producenty škodlivin do ovzduší v nejvíce postižených tzv. uhelných regionech. Finanční pomoc nabízí na náhradu či rekonstrukci stacionárních zdrojů znečištění a pořízení nových, ekologičtějších technologií za účelem snížení emisí nebezpečných látek, zejména pevných částic, oxidů síry či oxidů dusíku.

„Tato dotační výzva je jedním z kroků k naplnění vládního programu RESTART na pomoc Ústeckému, Karlovarskému a Moravskoslezskému kraji. Situace v těchto krajích je znepokojující, a to především v pohraničních oblastech. Evropská komise nám proto umožnila převést nevyužitá prostředky z Operačního programu Podnikání

a inovace na protismogová opatření mířící na ekologizaci výrobních technologií, takže můžeme do nápravy ovzduší v těchto regionech investovat celou miliardu korun,“ informuje ministr Richard Brabec.

O evropské peníze se mohou kromě výrobních průmyslových či zemědělských podniků hlásit také obce, například na rekonstrukce soustav zásobování teplem. Dotace pomůže vlastníkům a provozovatelům zdrojů znečištění v uhelných regionech uhradit podle typu opatření až 85 % z celkových způsobilých výdajů na jeden projekt.

Výzva je primárně určena pro projekty ze zásobníku z již proběhlé 89. výzvy OPŽP, jejichž realizace se předpokládala právě v uhelných regionech. O podporu ale mohou zároveň požádat i noví relevantní zájemci z dotčených krajů. „Jedná se o kolovou, soutěžní výzvu, to znamená, že o přidělení dotace bude rozhodovat počet bodů dosažený v hodnocení podle daných technicko-ekologických kritérií. A protože očekáváme, že zájem o dotace bude mimořádný, otevřeme také zároveň tzv. projektový zásobník, do něhož se dostanou kvalitní projekty, na které nezbyde dostatek prostředků. Pokud se po schválení žádostí uvolní finanční prostředky, například vlivem podsoutěžení plánovaných částek, použijeme právě tyto finance na podporu dalších projektů ze zásobníku,“ upřesňuje ředitel Valdman.

Žádosti ve výzvě číslo 136 je možné podávat do 29. března 2019.

Zaměřeno na ochranu a péči o přírodu

Zbylou část z více než 3miliardového balíku peněz vyčlenilo ministerstvo na podporu péče o přírodu a chráněné oblasti. Všem obcím, městům či krajům, kde chtějí očistit chráněná území ve svých katastrech od starých skládek odpadů, nabízí až 85procentní dotaci v rámci výzvy č. 118. Starou skládkou se v tomto případě rozumí místo, kam byl odpad ukládán před rokem 1991. Žádosti bude Státní fond životního prostředí ČR přijímat od 1. března do 1. července 2019.

Balíček dalších pěti dotačních výzev nabízí finance na rozmanitou škálu projektů. Podpora se týká například péče o vzácné druhy a stanoviště, posílení přirozených funkcí krajiny a zlepšení kvality prostředí v sídlech. Zaměřuje se na výsadbu lesních i nelesních dřevin, tvorbu tůň, mokřadů a malých vodních nádrží, revitalizaci vodních toků a jejich niv, řešení eroze nebo obnovu či zakládání sídelní zeleně.

Výzvy jsou otevřené všem subjektům bez omezení, a to do 31. října 2019. Výjimku tvoří pouze výzva č. 120, která je vyhrazena pro resortní organizace MŽP na péči o národně významná chráněná území a příjem žádostí bude probíhat až do 13. ledna 2020. ●

Více v článku na str. 5

ECHO

Zimní arboristická konference

Tématem konference, která se koná od 28. února do 1. března 2019 v Praze, je změna klimatu a péče o dřeviny. Pořádá ji Arboristická akademie, ZO ČSOP ve spolupráci s Fakultou lesnickou a dřevařskou České zemědělské univerzity v Praze a s Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR. Téma konference zahrnuje informace o celé řadě aktuálně probíhajících programů a výzkumných úkolů v oblasti péče o dřeviny. Hlavní náplní jsou především nutné změny technologií a přístupů k arboristickým postupům v souvislosti s problematikou změny klimatu. Součástí konference jsou kromě přednášek i diskuzní blogy a praktické workshopy.

Sčítání spáčů na Turoldu znovu rekordní

V jeskyni na Turoldu proběhlo tradiční zimní sčítání netopýrů a vrápenců. Celkem jich zde bylo napočítáno šest stovek. Tradice sčítání netopýrů na Turoldu sahá až do padesátých let minulého století, od roku 1984 existuje nepřerušovaná řada údajů. Je k dispozici unikátní soubor dat, který umožňuje sledovat trendy v počtech jednotlivých zimujících druhů. Letošní výsledky opět ukázaly, že jeskyně na Turoldu patří mezi nejvýznamnější zimoviště kriticky ohroženého vrápence malého. Počty zimujících jedinců tohoto druhu v posledních letech narůstají, v letošním roce překonaly další rekord: odborníci napočítali 573 vrápenců (v roce 2018 jich bylo 401, v roce 2016 pak 371).

Fotopasti potvrdily, že vlci se na jihu Třebońska rozmnožili

Znamená to, že vlčí smečka se na Třeboňsku etablovala. Na jihu Třebońska byl potvrzen výskyt vlků na začátku března 2018. Odborníci podle pochybných stop, stržených hospodářských i volně žijících zvířat a fotografií z fotopastí zjistili, že se tu pohybuje vlčí pár. V průběhu léta pak fotopasti zaznamenaly čtyři až pět vlčat. Znamená to, že vlčí smečka se na Třeboňsku etablovala. Vlci se do České republiky vrací po mnoha desetiletích. Jsou dobří lovci a mohou tak pomáhat regulovat přemnožené velké kopytníky, jako jsou srnci, jeleni a prasata divoká, kteří způsobují značné škody zemědělcům i lesníkům.

MŽP SPOUŠTÍ PILOTNÍ PROJEKT BEZÚROČNÝCH PŮJČEK NA VÝMĚNU KOTLŮ. MEZI TŘI KRAJE ROZDĚLÍ 740 MILIONŮ KORUN

Pořízení nového ekologického zdroje vytápění bude pro majitele rodinných domů v Moravskoslezském, Ústeckém a Karlovarském kraji nově jednodušší. Domácnosti, které nemají našetřeny prostředky na výměnu starého kotle, si budou moci dopředu požádat u své obce o tzv. kotlíkovou půjčku, z níž výměnu zaplatí. Půjčka bude bezúročná, takže nezaplatí ani korunu navíc.

Moderní ekologicky šetrné zdroje se tak stanou dostupné i pro domácnosti, pro které byly dosud vstupní náklady na nákup nového zdroje překážkou. Na nový, pilotní program ministerstvo vyčlenilo celkem 740 milionů korun, které umožní přejít na ekologické topení minimálně sedmi tisíci domácnostmi.

Na začátku ledna spustilo Ministerstvo životního prostředí třetí a zároveň finální vlnu kotlíkových dotací hrazených z evropských fondů. Na tu nyní navazuje doplňkový program, který spouští v Moravskoslezském, Karlovarském a Ústeckém kraji. Jeho cílem je motivovat k výměně starého kotle i nízkopříjmové domácnosti z ekonomicky slabších krajů. Ve dvou z nich je zároveň kvalita ovzduší dlouhodobě nevyhovující.

„Klasický model kotlíkových dotací počítá se vstupní spoluúčastí žadatele, který nejprve kotel zaplatí, vymění a následně obdrží dotaci. Pro některé domácnosti je ale prakticky nemožné našetřit peníze na nový kotel dopředu, a tím pádem se pro ně kotlíkové dotace stávají nedostupné. Právě s tím by měl pomoci náš nový program kotlíkových půjček, který jim umožní výměnu předem zafinancovat. Cílíme právě na tyto tři kraje, jednak kvůli nevyhovující kvalitě ovzduší, jednak tím přispíváme k naplňování vládního programu RESTART, který se zaměřuje na pomoc strukturálně znevýhodněným regionům,“ vysvětluje ministr Richard Brabec.

Z prostředků Státního fondu životního prostředí ČR na tento projekt ministerstvo vyčlenilo 740 milionů korun. Nejvyšší částku, rovnou půlmiliardu, pošle do Moravskoslezského kraje. Jakým způsobem budou moci lidé peníze na nový kotel získat, přibližuje Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR: „Majitelé domů nebudou o zálohu na nový kotel žádat na kraji, ale přímo u své obce, pokud se jejich obec do tohoto projektu zapojí. Finanční prostředky na půjčky a související administrativu obcím poskytneme z rozpočtu Státního fondu životního prostředí ČR. Část této půjčky následně obci majitelé domů splatí pomocí kotlíkové dotace, o kterou si zažádají klasicky na kraji. Zbytek půjčky,

tedy rozdíl mezi pořizovací cenou nového kotle a dotací, budou obci splácet postupně. Peníze lidem obce půjčí bezúročně a bez jakýchkoli dalších poplatků. Na obecních úřadech navíc zafinancujeme specialisty, kteří lidem se vším poradí a pomohou jim získat jak zálohu na pořízení kotle, tak dotaci. Pořízení nového zdroje se tak domácnostem maximálně zjednoduší.“

Podle ministra Richarda Brabce je program výzvou zejména pro všechny domácnosti z dotčených krajů, které v současné době stále topí v kotlích 1. a 2. emisní třídy a dosud se z důvodu nedostatku peněz o kotlíkové dotace nezajímaly. Zákaz provozu těchto kotlů v září roku 2022 se totiž rychle blíží a výhodnější podmínky pro jejich výměnu už nebudou.

VÝHODY KOTLÍKOVÉ PŮJČKY

- **Pokryje 100 %** způsobilých výdajů
- **Bezúročná** po celou dobu splácení (RPSN 0 %)
- Lze ji **kdykoli a bez sankce** předčasně splatit
- **Max. měsíční splátka** nebude požadována více než **2 000 Kč** (s výjimkou první zvýšené splátky, která bude ve výši poskytnuté dotace)
- Doba splácení **až 10 let**

FINANČNÍ PROSTŘEDKY vyčleněné na kotlíkové půjčky

Moravskoslezský kraj – **500 mil. Kč**
Ústecký kraj – **170 mil. Kč**
Karlovarský kraj – **70 mil. Kč**

„Pro pilotní projekt finanční pomoci jsme se rozhodli proto, abychom pomohli vyměnit nevyhovující kotle i těm domácnostem, které dosud z finančních důvodů váhaly. Chceme zamezit tomu, aby se za tři roky nedostaly do neřešitelné situace,“ shrnuje důvody pilotu ministr Richard Brabec a dodává, že efekt pro životní prostředí bude navíc dvojnásobný. Vracené peníze z půjček si obce totiž budou moci ponechat a použít je na realizaci projektů, které povedou k dalšímu zlepšení životního prostředí v jejich obci.

Jaké konkrétní projekty budou moci z peněz navracených splátek obce realizovat, přibližuje Petr Valdman: „Peníze mohou použít na financování projektů zaměřených zejména na energetické úspory, tedy na výstavbu či zateplení veřejných budov a pořízení obnovitelných zdrojů energie, dále na hospodaření se srážkovou vodou nebo výsadbu městské zeleně. Pokud na takové projekty už nyní čerpají dotaci z Operačního programu Životní prostředí, nebo teprve připravují žádost, mohou finance použít na jejich dofinancování, a to až do 100 % celkových způsobilých výdajů.“

„Pro zlepšení stavu životního prostředí uděláme maximum, proto se k pilotnímu programu jednoznačně hlásíme a iniciativu ministerstva vítáme. Děkuji ministerstvu, že jsme dostali možnost pomoci našim obyvatelům, pro které pořízení nového ekologického kotle nebylo finančně dostupné, a že se tak společně podaří dostat ekologické topení do všech domácností a zlepšit kvalitu ovzduší. Finance, které městu po splacení úvěru zůstanou, využijeme na progresivní obnovu zeleně tak, aby naše město pokračovalo v trendu jednoho z nejzelenějších měst republiky,“ přiblížil záměry Petr Nedvědický, primátor města Ústí nad Labem. Tam se dnes nový program kotlíkových půjček vyhlášoval.

O finanční prostředky na poskytování zvýhodněných půjček pro své občany a na kotlíkové specialisty mohou u Státního fondu životního prostředí ČR žádat od 6. února 2019 obce i městské části v Karlovarském, Moravskoslezském a Ústeckém kraji. Příjem žádostí bude probíhat do 29. listopadu 2019 nebo do vyčerpání financí. ●

Dalších 700 milionů korun jde na ochranu přírody a krajiny

Od února je možné podávat žádosti o podporu projektů, které pomohou **pečovat o naši přírodu a krajinu, usnadňovat návštěvníkům její poznávání či zlepšovat vodní režim.**

Ministerstvo životního prostředí vyhlásilo prostřednictvím Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR) čtyři nové průběžné výzvy z Operačního programu Životní prostředí. Jsou otevřeny pro všechny čtyři specifické cíle prioritní osy 4, zaměřené na ochranu přírody a krajiny. Pro žadatele je připraveno celkem 700 milionů korun.

Novinky v čerstvě vyhlášených výzvách v oblasti ochrany přírody vypočítává ředitel Agentury ochrany přírody a krajiny ČR František Pelc: „Zásadní změnou v prioritní ose 4 je rozšíření podpory ve specifickém cíli 4.4 – zeleň v sídlech – i na obce pod 500 obyvatel. Ve specifickém cíli 4.3, který se týká podpory krajinných prvků, byla zrušena povinnost zpracovávat komplexní studii pro protierozní opatření a nahrazena stručnějšími údaji v dokumentaci.“

Na specifický cíl 4.1 je zaměřena výzva č. 129. V té jsou očekávány především projekty, které cílí na zajišťování péče o národní kategorie zvláště chráněných území a území soustavy Natura 2000 včetně budování návštěvnické infrastruktury. Spe-

cifický cíl 4.2 a výzva č. 130 jsou zaměřeny na péči o cenná stanoviště a vzácné druhy, likvidaci invazních druhů rostlin a živočichů nebo nápravu a prevenci škod způsobených zvláště chráněnými druhy živočichů.

131. výzva cílí na zlepšování funkčnosti krajinných struktur a vodního režimu krajiny. Hradit lze vytváření prvků ÚSES (Územní systém ekologické stability), výsadbu a péči o dřeviny v krajině, revitalizace vodních toků a niv, vytváření a obnovu tůň, mokřadů a malých vodních nádrží, budování rybích přechodů nebo aktivity na zlepšování stavu lesů.

Poslední z vyhlášených výzev, výzva č. 132, směřuje podporu na zlepšení kvality prostředí v sídlech. Příjem žádostí do všech výzev trvá shodně od února do 31. října 2019, podané projekty budou vyhodnocovány průběžně.

Plánované záměry doporučujeme konzultovat na regionálních pracovištích AOPK ČR. Pro své dotazy mohou žadatelé též využít e-mail dotazy-PO4@nature.cz. ●

V Poodří začíná obnova rybníků v přírodní rezervaci Bažantula

Napomohou obnově nejcenější části rybníční soustavy u Studénky. Projekt spouští Agentura ochrany přírody a krajiny ČR.

V přírodní rezervaci Bažantula se nachází přírodě blízký a druhově bohatý rybníční ekosystém se vzácnými rostlinnými společenstvy. Rybníky jsou v současnosti v nevyhovujícím technickém stavu. Hráze neumožňují průjezd techniky, jsou erodované a netěsné, nechrání rybníky ani před běžnými přírodními povrchovými rozlivy. Odry. Eroze a následný odnos nestabilních partií má pak podstatný vliv na zabahnění rybníčních den. Rybníky proto přestávají plnit svou funkci jak z pohledu rybníčního hospodaření, tak z pohledu ochrany přírody.

„Revitalizujeme rybníky Malý a Velký Okluk, Bažantula a Kozák v přírodní rezervaci Bažantula. Budou obnovena jejich litorální pásma, opraveny poškozované hráze a technické objekty. Zdrží rybníků budou odbahněny. Zároveň dojde k úpravě stávajících ostrovů a obnově a rozšíření přibřežních porostů rákosin.

Odstraní se také část dřevin na hrázích a rybníčních ostrovech, aby se zlepšily podmínky pro hnízdění ptáků,“ vysvětluje Jan Klečka z Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, ředitel regionálního pracoviště Správa CHKO Poodří.

Akce napomůže zdejší přírodě. Opravené hráze a technické objekty rybníků umožní řádnou manipulaci s vodní hladinou rybníků, a tedy zabezpečení vhodné péče o zdejší společenstva vzácných rostlin a živočichů. Zvětšení plochy rákosin a úprava ostrovů zlepší životní podmínky pro výskyt a rozmnožování živočichů, především ptáků.

Realizace projektu bude dokončena ve druhé polovině roku 2020 a náklady dosahují výše 50,3 milionu korun. Tento projekt je spolufinancován Evropskou unií – Evropským fondem pro regionální rozvoj v rámci Operačního programu Životní prostředí. ●

ECHO

Dotace pro obce v národních parcích jsou vyčerpány

O dotace na podporu obcí v národních parcích je velký zájem, vyhrazených 100 milionů korun se rozebralo za necelé dva měsíce. Díky velkému zájmu se ale dotace stihly vyčerpat s velkým předstihem. Na Státní fond životního prostředí ČR dorazilo k 31. lednu 2019 celkem 75 žádostí o dotaci. V tuto chvíli jsou k dispozici už jen finance, které pomohou s financováním nákladnějších a s ohledem na ochranu životního prostředí v národních parcích i náročnějších projektů, na něž obce získaly dotaci z Operačního programu Životní prostředí.

Zeleň u Žižkovy mohly u Přibyslavi omládnout

Náročnou revitalizaci zeleně v okolí památné Žižkovy mohly plánuje letos město Přibyslav. Žižkova mohyla je od roku 1958 registrována jako nemovitá kulturní památka a park kolem ní byl v roce 2003 zaregistrován jako významný krajinný prvek. Radnice v Přibyslavi si na základě terénního průzkumu a arboristické kontroly nechala zpracovat projekt, jak by mělo okolí mohly vypadat, a nechala provést inventarizaci všech stromů a keřů. Na obnovu zeleně kolem mohly chce Přibyslav žádat o dotaci z Operačního programu Životní prostředí.

V Gliňochi přibýly tuňky i hnízdiště pro obojživelníky

Přírodní areál Gliňoch s divokou přírodou a tůňemi v bohumínské městské části Skřečoch prošel citlivou proměnou, po níž už místní delší dobu volali. Projekt nazvaný Gliňochské tůně měl skončit až letos na jaře. Všechny práce se ale podařilo zrealizovat v předstihu už před několika týdny. Projekt měl tři hlavní cíle. Při velkých přívalových deštích, případně povodních, zadržet větší množství vody v krajině a zlepšit zdejší odtokové poměry. Zároveň vytvořit vhodnější podmínky pro chráněné živočichy. A nakonec nabídnout lidem podmínky k procházkám, relaxaci a pobytu v přírodě, uvedl místostarosta Bohumína Lumír Macura. Revitalizace, která nijak nezměnila charakter přírodního areálu Gliňoch, ale naopak jej podpořila, přišla na 2 miliony korun. Více než polovinu z této částky pokryla městu evropská dotace z Operačního programu Životní prostředí.

Nedaleko Břežan na Znojemsku stojí na přítoku Libického potoku nádrž na zadržování vody. Po nedávné rekonstrukci přispívá ke zlepšení životního prostředí.

OPRAVENÁ NÁDRŽ POMÁHÁ UDRŽET VODU V KRAJINĚ

Foto: archiv SFŽP ČR

Foto: archiv SFŽP ČR

Foto: archiv SFŽP ČR

Vodní plocha patří do majetku Lesů ČR. Ty se rozhodly pro její opravu, protože vodní plocha byla zanesena sedimenty a z velké části byla zarostlá rákosem. Navíc na hrázi spadl mohutný vyvrácený strom a poškodil ji. Nádrž tak byla v havarijním stavu. Po přípravách se s pracemi začalo na podzim roku 2016. Lesům ČR se podařilo na rekonstrukci získat dotaci z Operačního programu Životní prostředí.

Zhruba za sedm měsíců bylo hotovo. Součástí projektu byla rekonstrukce zemní

hráze a výpustného objektu. Podnik nechal vybudovat také bezpečnostní přeliv, který odvádí vodu při zvýšených průtocích, odtekl sediment a upravil i zatopenou plochu nádrže.

Zhruba ve vzdálenosti 150 metrů pod hrází nechaly Lesy ČR vybudovat tůň. Ta vytváří příhodné životní podmínky pro živočichy vázané na vodu, zvláště pro několik chráněných obojživelníků, jejichž výskyt prokázaly přírodovědné průzkumy během projektové přípravy. Jde o blatnici

skvrnitou a skokany ostronosého, skřehotavého, štíhlého a zeleného.

S odstupem času hodnotí společnost Lesy ČR projekt stále kladně. „Projekt, tak jak byl koncipován a jak bylo vydáno stavební povolení, byl bez zbytku naplněn. Zcela jednoznačně se zlepšily vodní poměry, akumulace vody má pozitivní revitalizační dopad na krajinu. Ve výsledku se nejedná o pouhé zadržování vody v krajině, ale o víceúčelovou malou vodní nádrž s druhou níže položenou retenční plochou a mokřadem,“ popisuje mluvčí Lesů ČR Eva Joulková.

Dalším velkým pozitivem je možnost aktivní regulace průtoku pomocí výpustného zařízení. „To je zcela zásadní pro hospodaření s vodou v krajině, která – zejména na Znojemsku – taková díla potřebuje. Dílo umožňuje celkovou akumulaci vody v objemu 7,22 tisíce metrů krychlových při současném zajištění minimálního průtoku na Libickém potoce v objemu 0,15 litru za vteřinu,“ dodává paní Joulková.

Znojemsko patří v Jihomoravském kraji k nejuššímu oblastem. Opravená nádrž na přítoku Libického potoka nyní zadržuje vodu a zároveň chrání krajinu před povodní. ●

V SOUTĚŽI PASIVNÍCH DOMŮ USPĚLA I REKONSTRUKCE CHLÉVA

Na veletrhu FOR PASIV byli vyhlášeni vítězové soutěže o nejlepší úspornou Zelenou novostavbu a Zelenou rekonstrukci.

Rodinný dům Starý Plzeňec, návrh: Ing. arch. Lubomír Korčák

Rekonstrukce domu z 50. let, návrh: Tamara Staňková

Rekonstrukce chlévů na RD v PAS standardu, návrh: KUBUS ateliér, s. r. o.

Pasivní dům v lázních, návrh: Vize Ateliér, s. r. o.

1. RODINNÝ DŮM ve Starém Plzenci vyhrál hlasování veřejnosti. Architekt Lubomír Korčák využil svažitosti pozemku, kdy spodní patro je po dvou stranách zakousnuté do terénu. Získal dotaci z programu Nová zelená úsporám.

2. REKONSTRUKCE domu z 50. let získala cenu poroty. Kompletní rekonstrukce respektuje původní vzhled budovy a zároveň splňuje všechny standardy moderního bydlení. Rekonstrukce byla podpořena z Nové zelené úsporám.

3. PŘESTAVBA hospodářské budovy na rodinný dům v pasivním standardu od ateliéru KUBUS vyhrála u veřejnosti. Dům je koncipován jako dostavba a nástavba původní budovy chlévů.

4. PASIVNÍ DŮM od ateliéru Vize zapadá do lázeňského prostředí. Majitelé se v domě cítí jako lázeňští hosté celý rok. Novostavba získala ocenění poroty.

Foto: soutěž Pasivní dům 2018

Ve čtvrtém ročníku soutěže Pasivní dům, kterou vyhlásil Státní fond životního prostředí ČR a společnost ABF ve spolupráci s Centrem pasivního domu, se představilo 66 budov, z toho 32 novostaveb a 34 rekonstrukcí.

Soutěžilo se ve dvou hlavních kategoriích: Zelená novostavba a Zelená rekonstrukce. Mezi novostavbami uspěl rodinný dům ve Starém Plzenci navržený architektem Lubomírem Korčákem. O vítězi rozhodlo hlasování veřejnosti. Cenu předal ministr životního prostředí Richard Brabec.

V druhé kategorii se nejvíce líbila rekonstrukce chlévů na rodinný dům v pasivním standardu z dílny KUBUS ateliéru. Ocenění převzali přihlašovatelé z rukou ředitele Státního fondu životního prostředí ČR Petra Valdmana. „Soutěžní přehlídku nejzdařilejších úsporných domů podporujeme již od prvního ročníku. Příklady táhnou, a proto považujeme za důležité oceňovat ty, kteří se rozhodli bydlet komfortně, úsporně a zároveň šetrně k životnímu prostředí. Současně chceme motivovat další, aby je následovali, a to nejen účastí v soutěži, ale také prostřednictvím našich dotačních programů Nová zele-

ná úsporám a Operační program Životní prostředí,“ říká Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR.

Letošní ročník soutěže přinesl znovu zajímavé realizace a nápady. „Těší mě zájem a rekordní počet přihlášených projektů. Nadále tak rozšiřujeme největší databázi domů v České republice, která přispívá k šíření myšlenky odpovědného investování do budov,“ uvedl Tomáš Vanický, ředitel Centra pasivního domu, které pravidelně soutěž organizuje.

Na následujících čtyřech stranách najdete domy přihlášené do soutěže Pasivní dům 2018. ●

O OBCE

Obec Břežany (okres Znojmo) leží na Mackovickém potoce asi pět kilometrů od Hrušovan nad Jevišovkou v nadmořské výšce 195 m n. m.. Původní název obce je Vršava, též Fryšava, v německých pramenech se uvádí jako Frischau, od roku 1949 pak byla přejmenována na Břežany. Německé Frischau vzniklo z původního českého názvu Břežany – „lidé na břehu“. První písemná zmínka o vsi pochází z roku 1222. Dominantou obce je barokní zámek s klasicistní přístavbou, který vznikl v místě někdejší tvrze v polovině sedmnáctého století. V současné době má obec 851 obyvatel. Nachází se v ní mateřská škola a základní škola Břežany, zdravotní středisko, knihovna a víceúčelová sportovní hala.

Starý Plzenec
Novostavba rodinného domu –
Starý Plzenec
Návrh: Ing. arch. Lubomír Korčák

nová zelená úsporám

Odolena Voda
Novostavba rodinného domu –
Odolena Voda
Návrh: Ing. arch. Lubomír Korčák

nová zelená úsporám

**Administrativní budova
Valašské Klobouky**
Valašské Klobouky
Návrh: Navláčil stavební firma, s. r. o.:
Bc. Antonín Borýsek, Ing. arch.
Štěpánka Talašová

nová zelená úsporám

**Dřevostavba Střelské Hoštice
na betonových patkách**
Novostavba rodinného domu –
Střelské Hoštice
Návrh: Karel Račák

nová zelená úsporám

PAS RD Cholupice
Novostavba rodinného domu –
Praha
Návrh: KUBUS atelier s. r. o.

nová zelená úsporám

Pasivní dům Veřovice
Novostavba rodinného domu –
Veřovice
Návrh: Ing. arch. Martin Jeřábek

nová zelená úsporám

England 22
Novostavba rodinného domu –
Zlonín
Návrh: M.A. arch. Martin Brčák

nová zelená úsporám

Chalupa na Trojmezí
Novostavba rodinného domu –
Slavonice
Návrh: ATELIER ELAM –
Ing. arch. Mojmír Hudec

nová zelená úsporám

Ježek
Novostavba rodinného domu –
Rýmařov
Návrh: CHYBIK+KRISTOF
ASSOCIATED ARCHITECTS s. r. o.

nová zelená úsporám

Dům ATREA Kolovraty
Novostavba rodinného domu –
Praha
Návrh: Ing. arch. Jana Jasinek|
Symbosa – atelier architektů

nová zelená úsporám

**Luka Living rental apartments
& shopping center**
Novostavba bytového domu –
Praha
Návrh: CAMA Architekti s. r. o.

nová zelená úsporám

**Rekonstrukce chlévů na RD
v PAS standardu**
Rekonstrukce rodinného domu –
Vochov
Návrh: KUBUS atelier s. r. o.

nová zelená úsporám

Vila Na Výsluní
Novostavba bytového domu –
Praha
Návrh: Podlipný Sladký
architekti s. r. o.

nová zelená úsporám

Rekonstrukce domu z 50. let
Rekonstrukce rodinného domu –
Brušperk
Návrh: Tamara Staňková

nová zelená úsporám

PaRD Tupesy
Novostavba rodinného domu –
Tupesy
Návrh: atelier TECTOR –
Ing. Martin Němeček

nová zelená úsporám

Mateřská škola Litultovice
Rekonstrukce vzdělávacího zařízení –
Litultovice
Návrh: Ing. Jana Kristová

nová zelená úsporám

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

PASIVNÍ DŮM V LÁZNÍCH
Novostavba rodinného domu –
Františkovy Lázně
Návrh: Vize Ateliér, s. r. o.

nová zelená úsporám

Tělocvična Vidče
Rekonstrukce vzdělávacího zařízení –
Vidče
Návrh: Ing. Petr Kývala

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

ZŠ Malý Újezd – nový pavilon
Novostavba vzdělávacího zařízení –
Malý Újezd
Návrh: Ing. arch. Jitka Becková, Ing.
Jiří Šír – VISTA, Ing. Jana Tywoniaková

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

Zdravotní středisko Katovice
Katovice
Návrh: Penta s. r. o.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

**Energeticky úsporný dům Pod
Ořešínkem**
Novostavba rodinného domu –
Hejnice
Návrh: LIDOVÉ BYDLENÍ s. r. o.

nová zelená úsporám

Pasivní dům ve svahu
Novostavba rodinného domu –
Babice nad Svitavou
Návrh: Vladimír Schmid

nová zelená úsporám

**Nízkoenergetický rodinný
dům**
Novostavba rodinného domu –
Truskovice
Návrh: CB Building s. r. o.

nová zelená úsporám

RD Poděbrady
Rekonstrukce rodinného domu –
Poděbrady
Návrh: Ondřej Kamenický

nová zelená úsporám

Typový dům Dobříš
Novostavba rodinného domu –
Dobříš
Návrh: Novahome s. r. o.

nová zelená úsporám

Rekonstrukce Rozdrojovice
Rekonstrukce rodinného domu –
Rozdrojovice
Návrh: Archanti

nová zelená úsporám

Dům pro babičku
Novostavba rodinného domu –
Třebíč
Návrh: NOTBAD ARCHITECTS

nová zelená úsporám

RD GOOPAN G8 124++
Novostavba rodinného domu –
Krašovice
Návrh: GOOPAN BUILDING s. r. o.

nová zelená úsporám

Téměř nulový dům
Novostavba rodinného domu –
Lidečko
Návrh: Ing. Radek Polách

nová zelená úsporám

Rodinný dům v Hodoníně
Rekonstrukce rodinného domu –
Hodonín
Návrh: Ing. Arch. M. Opavská

nová zelená úsporám

**Střední odborná škola
informatiky a spojů a střední
odborné učiliště, Kolín**
Rekonstrukce vzdělávacího zařízení
Návrh: Energy Benefit Centre, a. s.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

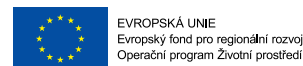

**Hasičská zbrojnice Velký
Týnec**
Velký Týnec
Návrh: Ing. Tomáš Sobol

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

ZUŠ Oslavy
Rekonstrukce vzdělávacího zařízení –
Oslavy
Návrh: Ing. Bohdan Tišer

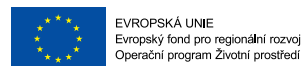
Rodinný dům Lukov
Novostavba rodinného domu –
Lukov
Návrh: Bc. Antonín Borýsek, Zlín

paRD Letovice – Třebětín
Novostavba rodinného domu –
Letovice
Návrh: atelier TECTOR –
Ing. Martin Němeček

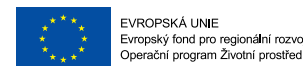
**MŠ K Podjezdu 1077, Praha 4 –
k.ú. Michle**
Rekonstrukce vzdělávacího zařízení –
Praha
Návrh: Ing. Arch. Karel Scheib

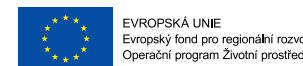
**Pasivní rodinný dům – dřevo-
stavba Děčín**
Novostavba rodinného domu –
Děčín
Návrh: Ing. Jiří Demuth

Kulturní dům Petrůvka
Petrůvka
Návrh: K Projekt

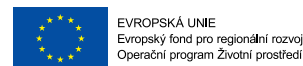
Základní škola Úterý
Rekonstrukce vzdělávacího zařízení –
Úterý
Návrh: Ing. Tomáš Húner

epRD Třebíč Týn
Novostavba rodinného domu –
Třebíč
Návrh: Ing. arch. Michaela Plucarová

**Integrovaná střední škola
technická, Benešov**
Rekonstrukce vzdělávacího zařízení –
Benešov
Návrh: Energy Benefit Centre, a. s.

Mokropsy
Rekonstrukce rodinného domu –
Černošice
Návrh: Ing. Martin Stejskal ČKAIT
0101998

**Pasivní RD Most ul. Na
Ovčíně**
Novostavba rodinného domu –
Most
Návrh: METALL QUATRO
spol. s r. o.

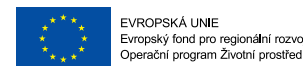
PD Štěpánkovice
Novostavba rodinného domu –
Štěpánkovice
Návrh: Ing. Petr Harazim,
Ing. Vendula Belová

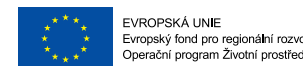
Bonanza
Novostavba rodinného domu –
Plzeň
Návrh: Bon Pasiv

**Obecní úřad Kamenné
Žehrovice**
Rekonstrukce administrativního
zařízení – Kamenné Žehrovice
Návrh: Iva Kroupová

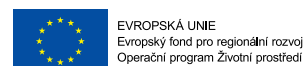
Obecní úřad Újezd
Rekonstrukce administrativního
zařízení – Újezd
Návrh: Ing. Pavel Švíbek

**Pasivní RD ve Veselí nad
Moravou**
Novostavba rodinného domu –
Veselí nad Moravou
Návrh: Ing. Vojtěch Bílek

**Hasičská záchraná stanice
Braňany**
Braňany
Návrh: Prokama s. r. o.

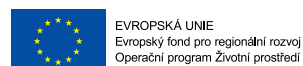
Rodinný dům
Novostavba rodinného domu –
Hudlice
Návrh: Ing. Jan Jurníček

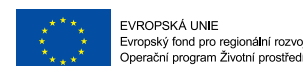
EPD Řevnice
Novostavba rodinného domu –
Řevnice
Návrh: Ing. arch. Josef Tlustý

Dům péče o seniory Dřiteň
Rekonstrukce domu s pečovatelskou
službou – Dřiteň
Návrh: P-atelier JH s. r. o.

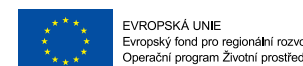
Obecní úřad Nová Ves
Rekonstrukce správní/veřejné
budovy – Nová Ves
Návrh: Ing. Bohdan Tišer

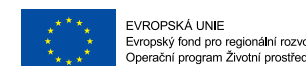
Rodinný dům u kostela
Rekonstrukce rodinného domu –
Rostěnice
Návrh: Bohumil Janeček
a Ing. Jana Janečková

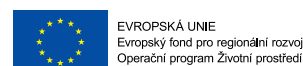
**Pavilon plicní Nemocnice
Kyjov**
Kyjov
Návrh: Ing. Miloslav Čech

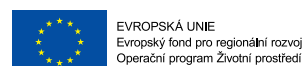
**Pavilon nukleární medicíny
Nemocnice Kyjov**
Kyjov
Návrh: Ing. Miloslav Čech

Dům seniorů Horní Slavkov
Rekonstrukce domu s pečovatelskou
službou – Horní Slavkov
Návrh: Centra Stav s. r. o.

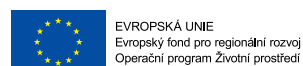
ZŠ a MŠ Braňany
Rekonstrukce vzdělávacího zařízení –
Braňany
Návrh: Correct BC s. r. o.

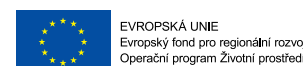
RD Plotiště
Rekonstrukce rodinného domu –
Hradec Králové
Návrh: Ing. Jan Salava

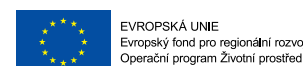
Mateřská škola Hrdlív
Rekonstrukce vzdělávacího zařízení –
Hrdlív
Návrh: Doc. Ing. Vladimír Žďára

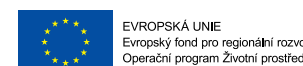
MŠ Dolní Vilémovice
Rekonstrukce vzdělávacího zařízení –
Dolní Vilémovice
Návrh: Víaalta a. s.

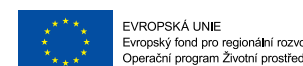
**Multifunkční budova
Nová Role**
Rekonstrukce správní/veřejné
budovy – Nová Role
Návrh: Ing. Petr Jenýš

Obecní úřad Božičany
Rekonstrukce správní/veřejné
budovy – Božičany
Návrh: Medika Projekt s. r. o.

Obecní úřad Račice – Pístovice
Račice – Pístovice
Návrh: Ing. Miroslav Rozehnal

RNDr. František Pelc se věnuje ochraně přírody prakticky celou kariéru. Byl vedoucím Správy CHKO Jizerské hory, ředitelem Správy chráněných krajinných oblastí ČR, poslancem a náměstkem ministra životního prostředí. V současné době je ředitelem Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, která zajišťuje odbornou i praktickou péči o naši přírodu. Založil Nadaci Ivana Dejmalu pro ochranu přírody.

PELC: MEZI NEJDŮLEŽITĚJŠÍ PROJEKTY PATŘÍ REVITALIZACE VODNÍCH TOKŮ

Do náplně práce Agentury patří i příjem a hodnocení projektů z Operačního programu Životní prostředí (OPŽP) v oblasti ochrany přírody (prioritní osa 4). Projekty doporučené výběrovou komisí následně přebírá k administraci Státní fond životního prostředí ČR. **V rozhovoru s Františkem Pelcem, ředitelem Agentury pro ochranu přírody a krajiny ČR, se bavíme o chystaných i realizovaných projektech, návratu vlků do přírody i o Jizerských horách a tamních lesích.**

Na začátku února vyhlásilo Ministerstvo životního prostředí v OPŽP pět dotačních výzev v prioritní ose 4 zacílených napříč ochranou přírody. Mohl byste stručně shrnout, na jaké projekty bude možné získat peníze?

Škála projektů, které lze v rámci vyhlášených výzev podpořit, je opravdu rozmanitá. Dotaci je možné získat ve čtyřech specifických cílech prioritní osy 4. První se týká zajištění příznivého stavu předmětů ochrany ve zvláště chráněných územích, druhý péče o cenné druhy a stanoviště, třetí posílení přirozených funkcí krajiny a čtvrtý zlepšení kvality prostředí v sídlech. Jsou zaměřeny na výsadby lesních i nelesních dřevin, tvorbu tůň, mokřadů a malých vodních nádrží, revitalizace vodních toků a jejich niv, řešení eroze nebo obnovu nebo zakládání sídelní zeleně. Čtyři výzvy jsou otevřené všem subjektům bez omezení. Pouze jediná výzva z pěti vyhlášených je vyhrazena pro resortní organizace Ministerstva životního prostředí (MŽP) na péči o národně významná chráněná území.

Bude tedy možné podpořit projekty vytvářející vhodné biotopy pro vzácné a ohrožené druhy živočichů nebo rostlin. Především správně zvolený typ pastvy, vhodně načasované kosení, výřez náletu či tvorba mokřadů mohou zajistit existenci nejednomu vzácnému druhu. Výsadby dřevin včetně zatrávňování ploch vhodnými směsmi zajistí lepší průchodnost krajiny pro živočichy. Zrovna tak je možné podpořit obnovu nebo výstavbu tůň, malých vodních

nádrží či revitalizaci vodních toků, čímž se výrazně posílí schopnost krajiny zadržovat vodu. Častým typem opatření je také obnova krajinných struktur ve volné krajině a revitalizace historických alejí. Mezi žadateli se těší velké oblibě zejména výsadby stromů a keřů v krajině. V chráněných územích lze podpořit zajištění příznivého stavu předmětu ochrany. V praxi to znamená péči o lesní i nelesní společenstva, vodní prvky a mokřadní biotopy, dřeviny rostoucí mimo les, ale také speciální péči zaměřenou na podporu cílových stanovišť a druhů, likvidaci invazních druhů a v neposlední řadě také opatření k usměrňování návštěvníků.

Jednou z oblastí, na kterou je možné získat peníze, je i obnova zeleně v sídlech, primárně určená na výsadby dřevin a ošetření stávající zeleně. V rámci těchto projektů je i možnost financování doplňkových opatření pro oddych, jako je instalace laviček, košů, pěšiny z přírodních materiálů, doprovodné vodní prvky a plochy či zkrášlení trvalkovými záhony.

Čekají žadatele nějaké novinky?

Zásadní změnou v prioritní ose 4 je rozšíření podpory ve specifickém cíli 4.4 – zeleň v sídlech i pro obce pod 500 obyvatel. Ve specifickém cíli 4.3, který se týká podpory krajinných prvků, byla zrušena povinnost zpracovávat komplexní studii pro protierozní opatření. Studie je nahrazena stručnějšími údaji v dokumentaci, které jsou pro realizaci opatření dostatečné, a odpadá tak administrativní i finanční zátěž vyplývající ze zpracování studie.

Ke snížení administrativní zátěže pro žadatele zejména u povinných příloh k žádosti (např. nedokládání souhlasů vlastníků, zjednodušení závazných stanovisek, rozhodnutí a vyjádření) došlo v předchozí verzi Pravidel pro žadatele a příjemce dotace, která platila pro výzvy vyhlášené již v roce 2017. Významnou změnou bylo také navýšení limitu pro financování projektové přípravy.

Jak si prioritní osa 4 aktuálně stojí z hlediska přijatých a schválených žádostí?

Celková alokace v této ose byla asi 9 miliard korun. Jak jsme předpokládali, zpočátku chyběly větší a projekčně náročnější záměry a zájem o čerpání byl poměrně vlažný. To se i díky naší aktivní práci se žadateli výrazně změnilo a v současnosti je již skoro polovina alokace vázána na schválené nebo čerpané žádosti. Druhá polovina je sice ještě zdánlivě volná, ale v realu je už ve velké míře vázána na probíhající nedokončené výzvy i MAS.

Zájem o podporu z prioritní osy 4 postupně vzrůstal a v současné době jsou některé výzvy, zejména SC 4.3, přeplněny požadavky na finanční podporu v podaných žádostech, přesahují tedy stanovenou alokaci výzev. Napomohlo tomu několik úprav podmínek, ke kterým jsme přistoupili, například navýšení podpory pro opatření zaměřená na vodu v krajině až na 100 procent, snížení administrativní zátěže pro žadatele, možnost financovat provozní náklady spojené s osobními náklady a vykazovat je pomocí zjednodušených metod, konkrétně cestou paušálu, navýšení procent na projektovou přípravu apod. Mezi podanými žádostmi vedou projekty na obnovu nebo budování vodních prvků – rybníků, tůň, mokřadů – a výsadbu krajinné zeleně.

Malý zájem stále vnímáme u projektů zaměřených na zeleň v sídlech. Od zahájení programu vykazují i nejmenší čerpání prostředků. Část financí byla převedena na místní akční skupiny, které by měly tyto projekty iniciovat a také administrovat.

Nechci být nekritický optimista, ale celkově bych to shrnul tak, že mají-li mít další, nové projekty reálnou šanci uspět, měly by být žádosti předloženy pokud možno do konce tohoto roku. Později se možnosti v tomto programovém období budou zužovat.

Je něco, co byste žadatelům o dotace doporučil, aby byli se svými projekty úspěšní?

V prvé řadě je nejlepší přijít s návrhem projektu na nejbližší regionální pracoviště AOPK ČR a probrat všechny formální detaily a nejasnosti a prodiskutovat, zda jsou navrhovaná opatření vhodná pro vybrané pozemky. Žadatelé, kteří své projekty konzultují již ve fázi jejich přípravy, jsou mnohem úspěšnější.

Žadatel by si měl pokud možno také nastudovat existující pravidla, být uznávám, že jich není zrovna málo. Tím však získá představu, jaké činnosti a aktivity jsou v rámci OPŽP podporovány a za jakých podmínek. Mnohým žadatelům se nevyplatilo odložení

Foto: archiv AOPK ČR

CHKO LITOVELSKÉ POMORAVÍ, projekt OPŽP: Podpora renaturace řeky Moravy

návštěvy úřadů a shánění povinných příloh na poslední chvíli. Některé listiny mají delší lhůtu pro nabytí právní moci a je velká škoda, když věcně přínosný projekt nemůže být podpořen, protože žadatel si neopatřil všechny dokumenty včas.

Mnoho nových projektů již vzniklo, další jsou v realizaci. Jsou mezi nimi některé, které byste rád zmínil jako příklady dobré praxe?

Za zmínku jistě stojí komplexní krajinotvorné projekty, například „Revitalizace území u Horního Benešova – založení krajinných prvků“ (způsobilé výdaje 1 892 289 Kč), kde byl žadatelem pan Leopold Benda. Jedná se o jeden z prvních podpořených projektů a jednou ze snah žadatele bylo navrátit krajinně dřívější charakter s remízky a alejemi. Na tento projekt navázal druhým úspěšným projektem, který území obohatil o mokřady a vodní plochy. Pan Benda chce v podobných aktivitách pokračovat. Dalším zajímavým projektem, zaměřeným na mizející druhy denních motýlů, je „Obnova biotopů s výskytem vzácných druhů denních motýlů severně Žďanic“ (způsobilé výdaje 5 603 663 Kč, žadatelem je spolek Pro ochranu motýlího ráje). Výřezem náletů a následným kosením a pastvou dojde k obnově suchých trávníků, které hostí nepřeborné množství hmyzu.

Zajímavé jsou projekty v chráněných územích, které jsou zaměřeny na navrácení vodního režimu. Příkladem je náprava narušených hydrologických poměrů rašeliniště Pernink (EVL, PP) terénními úpravami, pomístním odstraněním kleče a vybudováním povalového chodníku, pozorovatelný a interaktivních naučných tabulí o místních druzích a biotopech (žadatel LČR, způsobilé výdaje 8 001 653,77 Kč).

Mezi důležité a finančně nejnáročnější projekty (až stovky milionů korun) patří revitalizace vodních toků, pro které se připravují strategické dokumenty či studie a v rámci OPŽP se jim dostává až 100procentní podpory. Jsou to tak významná opatření, že pro ně byly vyhlášovány samostatné výzvy. Byly tak podpořeny revitalizace některých úseků velkých vodních toků (Vltava, Labe, Bečva, Morava, Dyje, Sázava, Svitávka, Berounka). Složitě projekty vyžadují i silného žadatele, ve většině případů to jsou podniky povodí. Zrovna minulý týden jsme byli na kontrolním dni akce „Podpora samovolné renaturace řeky Moravy u Štěpánova“ v CHKO Litovelské Pomoraví. Povodí Moravy jako správce toku tady v odborné součinnosti s naší organizací provádí renaturaci skoro čtyřkilometrového zkanalizovaného úseku řeky. Díky chytře zvolené technologii a přístupu nebyl celý projekt až tak nákladný (cca 5 mil. korun celkem, 4 mil. korun uznatelné náklady, bez předchozího výkupu pozemků) a je hydroekologicky velmi efektivní. Po dokončení bude určitě patřit mezi modelové příklady správného přístupu správců toků ke zlepšení vodního režimu krajiny. Předpokladem jeho realizace byl však i pracný a opravdu komplikovaný výkup pozemků v pruhu kolem řeky. Pozemky odkoupila AOPK ČR a snímek z dronu nyní dokládá, jak se z kanalizovaného toku rychle odvádějího vodu z povodí stává řeka v přírodě bližším stavu.

Mezi nejčastější projekty obcí a krajů patří takové, které řeší především zeleň ve městě či v blízkém okolí. Zajímavá je obnova dubové aleje založené koncem osmnáctého století ve Štáhlavech, revitalizace prvku ÚSES v obci Milín či výsadba dřevin v obci Řevnice. Tyto projekty mohou být administrovány i prostřednictvím CLLD nástroje ve spolupráci s míst-

ními akčními skupinami. Příkladem jsou i výsadby stromofadí v zemědělské krajině CHKO Broumovsko v okolí obce Hejtmánkovice.

Máme radost, že mnoho úspěšných žadatelů z minulého programového období se vrací a pokračuje v rozšiřování svých projektů dalšími etapami. Vznikají tak unikátní místa, která rozhodně stojí za návštěvu. K takovým patří Kozmické ptačí louky nebo Ptačí park Josefovské louky, kde se střídají vodní plochy s mokřými rozkvetlými loukami, plnými skřehotajících skokanů a poletujících ptáků, které lze hodiny sledovat z dřevěných pozorovatelů.

Kvalitních projektů bychom na území naší země našli mnohem více, stačí se rozhlédnout. Každý podpořený projekt je označen informační cedulí nebo tabulkou se základními informacemi.

Mezi mediálně živá témata patří návrat vlků do volné přírody. V čem tkví největší přínos návratu šelem do volné přírody?

Vlk je vrcholový predátor, který je díky své síle a inteligenci velmi efektivní lovec spárkaté zvěře (jelen, daněk, muflon, prase). Ta je obecně a místy extrémně přemnožená a působí velké škody lesníkům i zemědělcům. Kvalifikované odhady těchto škod se pohybují okolo 7 miliard korun ročně. Mimořádně, například normované stavy divočáků jsou pro celé Česko okolo 11 tisíc, ale ve skutečnosti jich máme půl milionu až milion. Myslivcům se tento problém dlouhodobě nedaří řešit a právě návrat vlků jako zdatných lovců může pomoci. Vlk byl v Čechách vyhuben zhruba před sto lety a nerozmnožoval se u nás, byť se občas objevoval v Beskydech. V současnosti se u nás dospělých vlků pohybuje třicet až sedmdesát, a pokud jich bude přibývat, mohou napomoci spárkatou zvěř regulovat. Návrat vlka je ale doprovázen i reálnými problémy, neboť část hospodářů chovajících například ovce (s podporou evropských fondů) se logicky nestihla na koexistenci s vlky ještě připravit a patřičně zabezpečit svá stáda. Vloni stát podle speciální legislativy vyplatil chovatelům finanční kompenzaci za vlkem stržená hospodářská zvířata ve výši 1,5 milionu korun. My se snažíme přispět k omezení rizik a škod vhodně formulovanými podporami v OPŽP. Jsou zaměřeny na preventivní opatření, jako je vybudování funkčních ohradníků či využívání vhodných plemen pasteveckých psů. Právě o možnostech využití pasteveckých psů k ochraně stád před vlkem jsme vydali příručku, kterou jsme distribuovali s pomocí Asociace soukromého zemědělství a Svazu chovatelů ovcí a koz. Chovatelé doposud podali desítky žádostí o financování preventivních opatření, zpravidla v řádu statisíců korun. Extenzivní farmaření i návrat vlka je v zájmu ochrany přírody a krajiny, a proto je potřeba hledat v této oblasti kooperativní přístup. To, jestli se nám podaří najít model koexistence mezi lidskou

společností a predátory, je a bude výpovědí hlavně o nás samých.

Dalším často skloňovaným tématem je sucho. OPŽP podporuje prostřednictvím prioritní osy 4 zadržování vody v krajině, budování mokřadů, návrat k přirozeným tokům řek a mnohá další opatření. Kolik práce čeká českou krajinu, aby byla schopna zadržet dostatek vody?

Dlouhodobě lze náš přístup k vodnímu režimu považovat za velmi problematický. Zjednodušeně řečeno, soustředili jsme se na neškodné odvádění vody a nevnímali řeky a potoky jako tepny naší krajiny. Drtivá většina potoků a řek byla zkrácena a zregulována napřímením, zpevněním břehů betonem, záhozy a podobně, podobně mokřady byly vnímány jako nevyužitelné „jizvy“. To se dotáhlo do dokonalosti za socialismu, i když kořeny těchto přístupů jdou hlouběji. Návrat dobré kondice vodního režimu v naší krajině je důležitý jak pro omezení přívalových povodní, tak pro zlepšení její retenční schopnosti a omezení rizika sucha. Není samozřejmě možné úplně vyloučit budování některých přehradních nádrží, ale opravdu v nich není možné vidět klíč k řešení. Proto jsme i v PO 4 preferovali financování právě projektů obnovy a vytváření mokřadů, revitalizace a renaturace zkanalizovaných řek a potoků, obnovy a údržby rybníků s litorály (pro vodní režim a biodiverzitu není rybník jako rybník) a vytváření zelené infrastruktury v krajině. V tomto programovém období bylo už nyní na projekty zlepšující vodní režim krajiny určeno a schváleno asi 2,5 miliardy korun a do konce programového období toto číslo ještě výrazně vzroste. Specifickým problémem je však dlouhodobé hutnění zemědělských pozemků. Pro vodní režim a biodiverzitu má zásadní význam také pěstování druhově i strukturně rozmanitějších lesů. Posun klimatické změny včetně sucha a následné kůrovcové kalamity, kdy se nedá o les příliš pečovat, ale spíše se bojuje za záchranu dřevní hmoty, dokládá, že se musí něco stát. Někdy se zdůrazňuje nutnost změny lesnické legislativy. Nic proti tomu, ale je potřeba také připomenout, že více než polovina lesů u nás je v rukou státu, a stačí tady změna exekutivní objednávky od zřizovatele.

Vaši srdeční záležitostí jsou Jizerské hory a tamní lesy. Jak se proměnilo od osmdesátých let do dneška a jak vidíte jejich budoucnost?

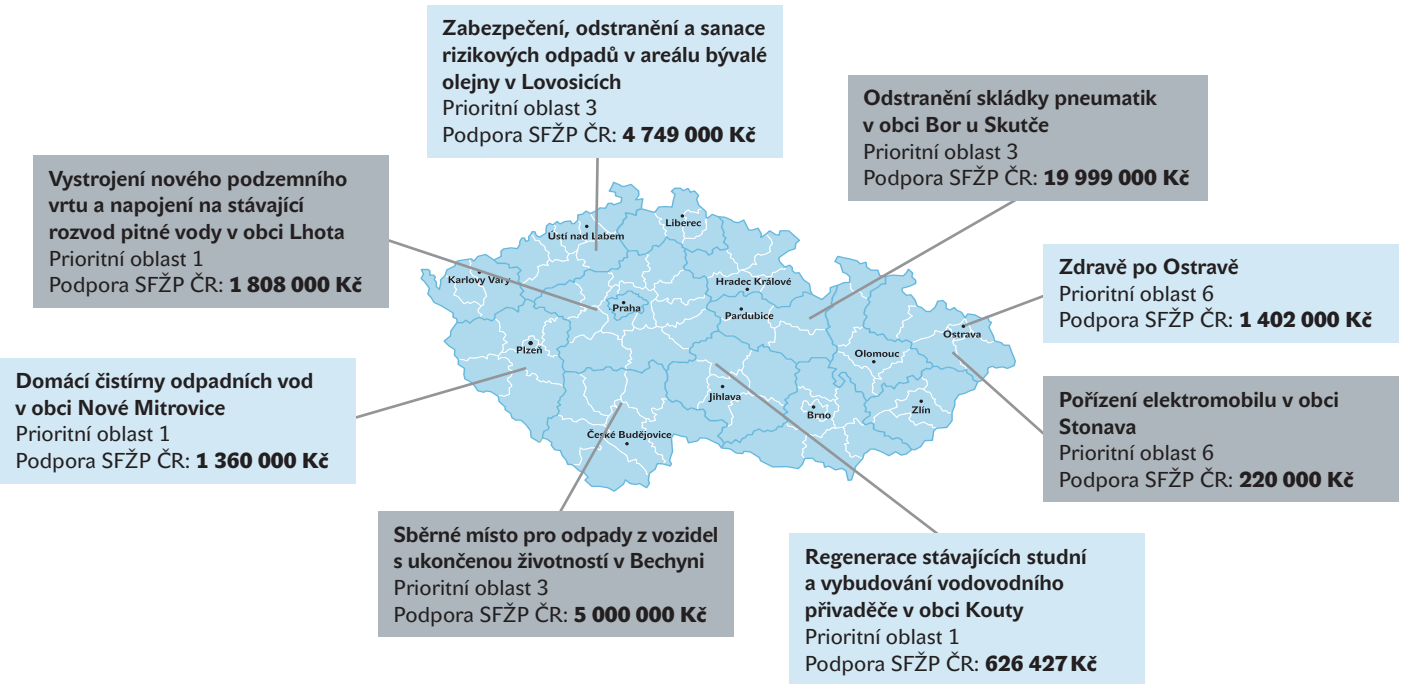
Lesy i krajina Jizerek prošly obrovským dramatem. V poslední čtvrtině minulého století zde vysoká imisní zátěž z energetiky i průmyslu tzv. černého trojúhelníku „prověřily“ dlouhodobě ekologicky neudržitelné pěstování rozsáhlých smrkových kultur. Oslabené lesy byly rovněž napadeny hmyzími škůdci a není překvapivé, že nechyběl ani kůrvec. Je tady i několik ekologických paralel se současnou kůrovcově-klimatickou kalamitou.

Při záchraně ohrožené dřevní hmoty pro socialistické národní hospodářství bylo během pár let velkoplošně odtěženo více než 100 km² lesa náhorní plošiny a s ohledem na další ekologické faktory došlo k ohrožení samotné integrity lesa jako vegetačního útvaru. Vypracovali jsme k tomu na svou dobu poměrně revoluční strategii záchrany a obnovy lesa s využitím ochrany a reprodukce původního genofondu lesních dřevin (od buku, jedle, břízy karpatské a javoru kleny přes kosodřevinu až po autochtonní populace smrku), a to v obnovním systému zaručujícím do budoucna druhově i prostorově strukturovanější a ekologicky stabilnější lesy. K tomu jsme založili i nadaci, která do takových projektů vložila miliony korun. Následně k tomu byly využívány i další národní a evropské fondy. Jeden z předpokladů, snížení imisní zátěže lesů i jejich půd, měl pozitivní vývoj. Část ekologické strategie obnovy lesa se provedla, část navzdory finanční podpoře ne. Bohužel. Podrobnější rozbor je mimo možnosti tohoto rozhovoru. Kdybych nebyl vzděláním krajinný ekolog, řekl bych, že lesy v CHKO Jizerské hory jsou už v pořádku a mají skvělou budoucnost. Bohužel to tak úplně není. Klimatická změna, trvající, byť snížená exhalanční zátěž, velkoplošně obnovované porosty jsou velkým rizikem do blízké a vzdálené budoucnosti. Rizika může snížit pouze dlouhodobá a systematická práce na prostorově i druhově zaměřených rekonstrukcích desítek čtverečních kilometrů lesních kultur a větší respekt k přírodním procesům při obnově lesa. Na druhou stranu je potřeba také doplnit, že díky rozumnému přístupu mnohých lesníků a spolupráci s ochranou přírody tady určitá naděje je.

Trochu do jiného ranku patří zeleň v obcích. Je ale velmi důležitá nejen pro člověka, ale i pro přírodu. Proč by města a vesnice neměly rezignovat na zlepšování zeleně?

Rostliny obecně mají v obcích a především ve městech oproti volné krajině ztížené podmínky. Od nevyhovujících půdních podmínek, kdy se už v některých případech dá o půdě hovořit jen s velkou nadsázkou, přes zhoršenou kvalitu ovzduší až po místy extrémní teplotní a vodní poměry, kterým jsou rostliny vystaveny především v letních slunečných dnech. O to větší péči vyžadují. Projekty specifického cíle 4.4 se zaměřují především na plnění ekosystémových funkcí krajiny, ale doplňkově mohou mít i funkci estetickou. U těchto projektů lze s ohledem na extrémnost stanoviště, bezpečnost, údržbu či produkci alergenních látek zčásti i nahrazovat jinak preferované původní druhy dřevin druhů geograficky nepůvodními. Dobře založená a udržovaná zeleň v parcích měst a vesnic je a ještě více bude důležitá pro kvalitu života místních lidí včetně klimatické pohody, prostoru pro relaxaci a rekreaci, ale i pro uchování biodiverzity a návaznosti na okolní krajinu. ●

NÁRODNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ pomáhá zejména obcím a městům s financováním projektů v oblasti životního prostředí. Program je financován z prostředků Státního fondu životního prostředí ČR.

AKTUÁLNÍ VÝZVY NÁRODNÍHO PROGRAMU ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Ochrana ozonové vrstvy Ukončení příjmů žádostí: do 28. 6. 2019, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 30 000 000 Kč	Výzva č. 12/2018 nabízí peníze na sběr a následné zneškodnění látek poškozujících ozonovou vrstvu Země, tzv. halonů. O dotace se mohou ucházet všechny právnické osoby, které mají certifikaci ke skladování halonů pro potřeby jejich kritického použití. Získat mohou příspěvek ve výši až 10 milionů korun na vybavení sběrného místa. Obdrží rovněž fixní částku za každý kilogram sebrané a zneškodněné nebezpečné látky, která nepochází ze zařízení podléhajícího režimu zpětného odběru elektroodpadu. Předmětem podpory je i vybavení školicích středisek pro osoby pracující s alternativními chladivými.
Vozidla na alternativní pohon Ukončení příjmu žádostí: do 30. 9. 2019, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 100 000 000 Kč	Výzva č. 11/2018 umožňuje získat dotaci na vozidla s nízkými nebo nulovými emisemi. Dotován je nákup nových vozidel či pronájem vozidel formou operativního leasingu na alternativní pohony (CNG, plug-in hybrid, hybrid, elektromobil). Lze také čerpat příspěvek na pořízení chytrých dobíjecích stanic pro elektricky poháněná vozidla, tzv. smart wallboxů. Žádat mohou územní samosprávné celky, městské části hl. m. Prahy, svazky obcí, státní příspěvkové organizace, veřejné výzkumné instituce, příspěvkové organizace obcí a krajů a společnosti vlastněné z více než 50 procent obcemi či kraji.
Podpora pro držitele Zelené stuhy Příjem žádostí: do 1. 4. 2019 pro oceněné z roku 2018 Alokace: 21 000 000 Kč	Výzva č. 10/2018 cílí na udržitelné užívání venkovské krajiny a péči o zeleň a životní prostředí v malých obcích. Patří sem zakládání a obnova ploch a prvků zeleně, přeměna nepropustných povrchů na propustné či polopropustné, obnova a budování cest, výstavba či rekonstrukce drobných stavebních objektů a mnohé další projekty. Příjemci podpory jsou obce oceněné titulem Zelená stuha (ocenění v krajském kole soutěže Vesnice roku) a obce oceněné titulem Zelená stuha ČR (ocenění v celostátním kole soutěže).
Podpora obcí v NP Příjem žádostí: do 20. 12. 2019, již pouze na spolufinancování projektů z OPŽP Alokace: 100 000 000 Kč	Výzva č. 9/2018 již eviduje převis projektů, alokace byla již vyčerpána. V tuto chvíli jsou k dispozici už jen finance, které pomohou s financováním nákladnějších a s ohledem na ochranu životního prostředí v národních parcích i náročnějších projektů, na něž obce získaly dotaci z Operačního programu Životní prostředí.

AKTUÁLNÍ VÝZVY NÁRODNÍHO PROGRAMU ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Snížení emisí stacionárních zdrojů Příjem žádostí: do 28. 2. 2019, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 30 000 000 Kč	Výzva č. 7/2018 podporuje pořízení technologií vedoucích ke snížení emisí vybraných těžkých kovů (olova, arsenu, kadmia, niklu a rtuti) a na pořízení technologií a změny technologických postupů vedoucích ke snížení emisí pachových látek jako například zakrytování a odsávání odpadního plynu z technologie s následným čištěním pomocí koncového zařízení na omezování zápachu, podpořit lze rovněž primární opatření snížení emisí zápachu.
Průzkum, posílení a budování zdrojů pitné vody Příjem žádostí: do 18. 12. 2020, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 600 000 000 Kč	Výzva č. 2/2018 se zaměřuje na zlepšení zásobování pitnou vodou a vyhledávání nových zdrojů vody pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou v odpovídající kvalitě. Do podporovaných projektů patří realizace nových nebo regenerace stávajících zdrojů vody pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou, stavba, zkapacitnění, případně rekonstrukce nefunkčních přivaděčů pitné vody a realizace průzkumných vrtů za účelem vyhledání zdrojů pitné vody pro zásobování obyvatelstva.
Ekologická likvidace autovraků Termíny: 2. 1. 2019 – 1. 4. 2019 (za komodity odevzdané v roce 2018), 2. 1. 2020 – 31. 3. 2020 (za komodity odevzdané v roce 2019) Alokace: 40 000 000 Kč	Výzva č. 22/2017 se zaměřuje na podporu kompletního zpracování autovraků, respektive na zpracování odpadů z těchto autovraků, v zařízeních k tomu určených s materiálovým nebo energetickým využitím. Toto musí být realizováno v souladu s podmínkami výzvy, zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, v aktuálním znění a dalšími relevantními právními předpisy. Výzva je zaměřena na zvýšení míry materiálového a energetického využití odpadů vzniklých při zpracování autovraků.
Likvidace nepotřebných vrtů Příjem žádostí: do 20. 12. 2019, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 20 000 000 Kč	Výzva č. 20/2017 podporuje likvidaci nepotřebných hydrogeologických vrtů, které představují riziko ohrožení životního prostředí, především jakosti či množství podzemních vod, nebo ohrožení zdraví či života obyvatel. Předmětem výzvy jsou vrty, jejichž původním účelem byl průzkum, jímání či monitorování podzemní vody, které nejsou z hlediska svého původního účelu již potřebné, které nejsou již jinak využitelné a které představují riziko ohrožení životního prostředí.
Domovní čistírny odpadních vod Příjem žádostí: do 30. 6. 2019, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 200 000 000 Kč	Výzva č. 17/2017 se zabývá prevencí či omezením znečištění povrchových a podzemních vod z komunálních zdrojů prostřednictvím realizace soustav domovních čistíren odpadních vod (DČOV) do kapacity 50 ekvivalentních obyvatel, a to v oblastech, kde není z technického či ekonomického hlediska výhledová možnost připojení nemovitosti ke stokové síti zakončené ČOV. Podpora je určena pro budovy využívané k trvalému rodinnému bydlení a budovy ve vlastnictví dané obce, které nejsou užívány za účelem dosahování zisku.
Dešťovka Příjem žádostí: do vyčerpání alokace Alokace: 340 000 000 Kč	Výzva č. 12/2017 podporuje udržitelné a efektivní hospodaření s vodou v obcích. Motivuje vlastníky a stavebníky obytných domů k udržitelnému a efektivnímu hospodaření s vodou a snižuje tak množství pitné vody odebírané z povrchových a podzemních zdrojů. Výzva je pokračováním úspěšného programu Dešťovka. O peníze je možné žádat na systémy, které využívají srážkovou vodu pro zalévání zahrady, na splachování toalet, případně na takové systémy, které budou recyklovat odpadní vodu. Výzva je určena pro majitele domů.
Likvidace akutních zátěží Kontinuální výzva Příjem žádostí: do 31. 12. 2020, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 100 000 000 Kč	Výzva č. 3/2017 podporuje odstraňování akutních ekologických zátěží s neznámým původcem. Platí to zejména pro místa v bývalých továrních areálech či opuštěných průmyslových skladech, jejichž majitel je neznámý nebo se k areálu nehlásí. O dotaci mohou žádat kraje, obce s rozšířenou působností i obce, které na svém území mají sklad či skládku nebezpečného odpadu.
Územní studie krajiny Příjem žádostí: do 31. 12. 2019, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 35 000 000 Kč	Výzva č. 14/2016 nabízí obcím kofinancování ve výši 10 procent na projekty územních studií krajiny podpořených z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) v gesci Ministerstva pro místní rozvoj. Podmínkou získání dotace je vydané rozhodnutí o poskytnutí finanční podpory v IROPu, konkrétně v prioritní ose 3 operačního programu, určené na územní studie krajiny. O dotaci mohou žádat obce s rozšířenou působností.

PROJEKT V ČÍSLECH

Celkové způsobilé výdaje
1 281 924 Kč

Dotace SFŽP ČR
1 000 000 Kč

Foto: archiv Správy NP Šumava

ŠUMAVA – UČEBNA POD ŠIRÝM NEBEM

Správa Národního parku Šumava se rozhodla nabídnout školákům takový způsob vzdělávání, který by jim ukázal, že šumavský národní park je nejlepší učebnou pod širým nebem, pomohl jim pochopit význam tohoto chráněného území a zažehl v nich svíci lásky k šumavské přírodě, která v nich zůstane hořet po celý život.

Správa Národního parku Šumava realizuje velice širokou nabídku environmentálního vzdělávání. „V současné době je tato činnost organizována prioritně ve čtyřech střediscích environmentální výchovy,“ popisuje Martina Kučerová, vedoucí oddělení informačních středisek a středisek environmentální výchovy. Střediska ve Vimperku a Kašperských Horách jsou určena pro hodinové až celodenní výukové programy, zatímco do pobytových středisek ve Stožci a Horské Kvildě přijíždějí děti a mládež z celé České republiky. „Všechna tato střediska nabízejí čtyřicet i více výukových programů a zároveň jsou vybavena vzdělávacími pomůckami na mezinárodní úrovni,“ říká Martina Kučerová a dodává: „Takové kvality výukových programů i vy-

bavení středisek environmentální výchovy bylo dosaženo také díky dotačním projektům Státního fondu životního prostředí.“ Pak už byl jen krůček k myšlence nabídnout všem cílovým skupinám co nejširší a nejvyšší moduly vzdělávání a projekt „Národní park Šumava míří do škol“ byl na světě. „Od roku 2011 jsem osobně zpracovala asi

patnáct dotačních projektů s prioritním cílem podpory středisek environmentálního vzdělávání,“ říká Martina Kučerová. Myšlenky pro projekty podle jejích slov přicházejí v kontextu celkové koncepce středisek environmentálního vzdělávání a hlavním „motorem“ pro napsání projektů je především radost a osobní nadšení pro tuto

Velkým impulzem je skutečnost, že kniha Světem šumavské přírody získala první místo v šumavské literární soutěži Šumava Litera za rok 2017.

Foto: archiv Správy NP Šumava

Foto: archiv Správy NP Šumava

práci. Neskrývá, že napsání projektu – v tomto případě vypracovávala žádost o dotaci ona sama –, zpracování podkladů a celá administrativa vždycky představují velký objem práce a že jde o činnost, která samozřejmě navyšuje už tak obsáhlou pracovní náplň většiny pracovníků středisek environmentální výchovy. „Dotační projekty jsou ale jednou z důležitých a nepostradatelných možností, jak spolufinancovat environmentální vzdělávání v Národním parku Šumava tak, aby i nadále mohlo být na mezinárodní úrovni,“ míní. Navíc si pochvaluje výbornou spolupráci s pracovníky SFŽP ČR v případě jakýchkoliv nejasností a dotazů. Podání žádosti podle ní nepředstavuje žádné velké komplikace. „Nejdůležitější je jasně formulovat, co bude obsahem projektu. Negativum vidím spíše při realizaci, a to v tom, že je nutné mít do roka podepsané smlouvy na všechny činnosti, což je pro Správu Národního parku Šumava při řadě všech jejích aktivit zcela nemožné,“ hodnotí proces, který vedl k uskutečnění projektu. Žádost byla podána v březnu 2018 a rozhodnutí o přidělení dotace přiznáno v červenci

2018. „Zde bychom byli bývali uvítali větší pružnost. Museli jsme změnit harmonogram, neboť jsme začátek projektu plánovali již na květen či červen 2018,“ podotýká paní Kučerová.

Impulzem byl pracovní sešit ke knize Světem šumavské přírody

Projekt „Národní park Šumava míří do škol“ navazuje na předešlé projekty, především v oblasti dílčí a specifické spolupráce s partnerskými školami NP Šumava. Stejnějším rozhodnutím pro jeho napsání byla podle slov Martiny Kučerové možnost požádat o finanční dotaci na pracovní sešit ke knize Světem šumavské přírody, která také vznikla díky projektu dotovanému SFŽP ČR. „Tato kniha byla distribuována do všech partnerských škol, aby mohla být zapojena do pravidelné výuky o šumavské přírodě. Pro zefektivnění možnosti využití knihy v rámci školního vyučování umožní náš projekt edičně připravit pracovní sešit, do kterého si žáci budou doplňovat nové znalosti získané z této knihy,“ popisuje Martina Kučerová.

PROJEKT SE POSTARÁ O AUTOBUSOVOU DOPRAVU I PRACOVNÍ SEŠITY

V rámci projektu „Národní park Šumava míří do škol“ bude realizováno hned několik různých věcí. Projekt se postará o autobusovou dopravu pro partnerské školy, kdy žáky dopraví na dvanáct odborných exkurzí na území NP Šumava. V letech 2019 a 2020 bude cílem Návštěvnícké centrum Smí. Součástí této exkurze bude zhruba dvouhodinový výukový program na téma vlk obecný, neboť toto téma je z pohledu Správy NP Šumava jedním z nejdůležitějších pro vysvětlení významu návratu vlka pro šumavskou přírodu. Autobusová doprava bude zabezpečena i v rámci přírodovědné soutěže ve školním roce 2018/2019. Zde se jedná opět o pod-

Foto: archiv Správy NP Šumava

poru partnerských škol, které se pravidelně zúčastňují přírodovědné soutěže Národní park Šumava ve školních lavicích.

Z dotace pak bude financováno vydání nejrůznějších vzdělávacích materiálů. Vznikne zhruba stostránkový pracovní sešit ke knize Světem šumavské přírody, který ji bude obsahově doplňovat a bude určen pro všechny partnerské školy. Vydány budou také na sebe navazující školní sešity: čtyři druhy formátu A5 a dva druhy formátu A3. „Jedná se o velice pozitivně hodnocený didaktický materiál, který je určen pro všechny účastníky výukových programů, ale s podmínkou, že se jedná o žáky partnerských škol,“ přibližuje Martina Kučerová. Tyto sešity podporují spolupráci mezi Správou NP Šumava a školou i rodiči dětí, což je podle slov Martiny Kučerové velmi důležité. „Školní sešity interaktivní formou seznamují s různými tématy,“ říká. V neposlední řadě vyjde interaktivní sešit pro mateřské školy coby zcela nový materiál určený pro nejmladší „studenty“ v mateřských školách a na prvním stupni základních škol. „Formou hravého předškolního učení se děti spolu se šumavskými skřítky naučí psát a počítat, ale také se dozvědí mnoho nového o šumavské přírodě,“ uzavírá výčet paní Kučerová.

Projekt „Národní park Šumava míří do škol“ je vlastně rozšířením předchozích programů, které byly financovány z dotací SFŽP ČR.

Foto: archiv Správy NP Šumava

Šlo o projekt „Zkvalitnění a zefektivnění EV v SEV NP a CHKO Šumava, přírodovědná soutěž pro školy tohoto regionu“, který se věnoval zlepšení podmínek pro realizaci environmentálního vzdělávání na střediscích EV Správy NP a CHKO Šumava, zefektivnění metod výukových programů a spolupráci se školami v regionu, „Programy v Národním parku Šumava v letech 2011–2013“, v jehož rámci byly realizovány programy pro veřejnost na území NP a CHKO Šumava, projekt „Interaktivní materiály Světem šumavské přírody“, díky němuž byly realizovány nové propagační materiály Správy Národního parku Šumava, projekt „Šumavské učení se hrou“, který přinesl nové didaktické vzdělávací materiály, projekt „Mezinárodní tábor šesti příhraničních národních parků“, kdy se konal mezinárodní tábor za účasti NP Šumava, NP České Švýcarsko, NP Podyjí, NP Bavorský les, NP Saské Švýcarsko a NP Thaytal, projekt „Přírodovědná soutěž Národní park Šumava ve školních lavicích 2015 a 2016“, projekt „Didaktické materiály a pomůcky Botanika“, projekt „Didaktické materiály a pomůcky Houby“, projekt „Didaktické materiály a pomůcky Ptáci světa“, projekt „Propagace středisek environmentální výchovy NP a CHKO Šumava“, v jehož rámci byly vytvořeny nové didaktické materiály pro propagaci programů environmentální výchovy, projekt „Výtvarná soutěž Šumavské malování“, projekt „Badatelské výukové programy středisek EV“, projekt „Přírodovědný kroužek SEV Správy 2015 a 2016“ a projekt „Partnerské školy NP Šumava“. Dalším projektem, na nějž Správa Národního parku Šumava obdržela dotaci ze SFŽP ČR, je „Zefektivní propagace Národního parku Šumava v informačních střediscích a návštěvnických centrech“, a v současné době dokončují podklady pro podání projektu pro poradu vedení Správy NP Šumava pod názvem „Soutěže a specifické programy Národního parku Šumava“ a „Rozšíření expozic v NC Smí, NC Kvilda a IS Idina Pila“.

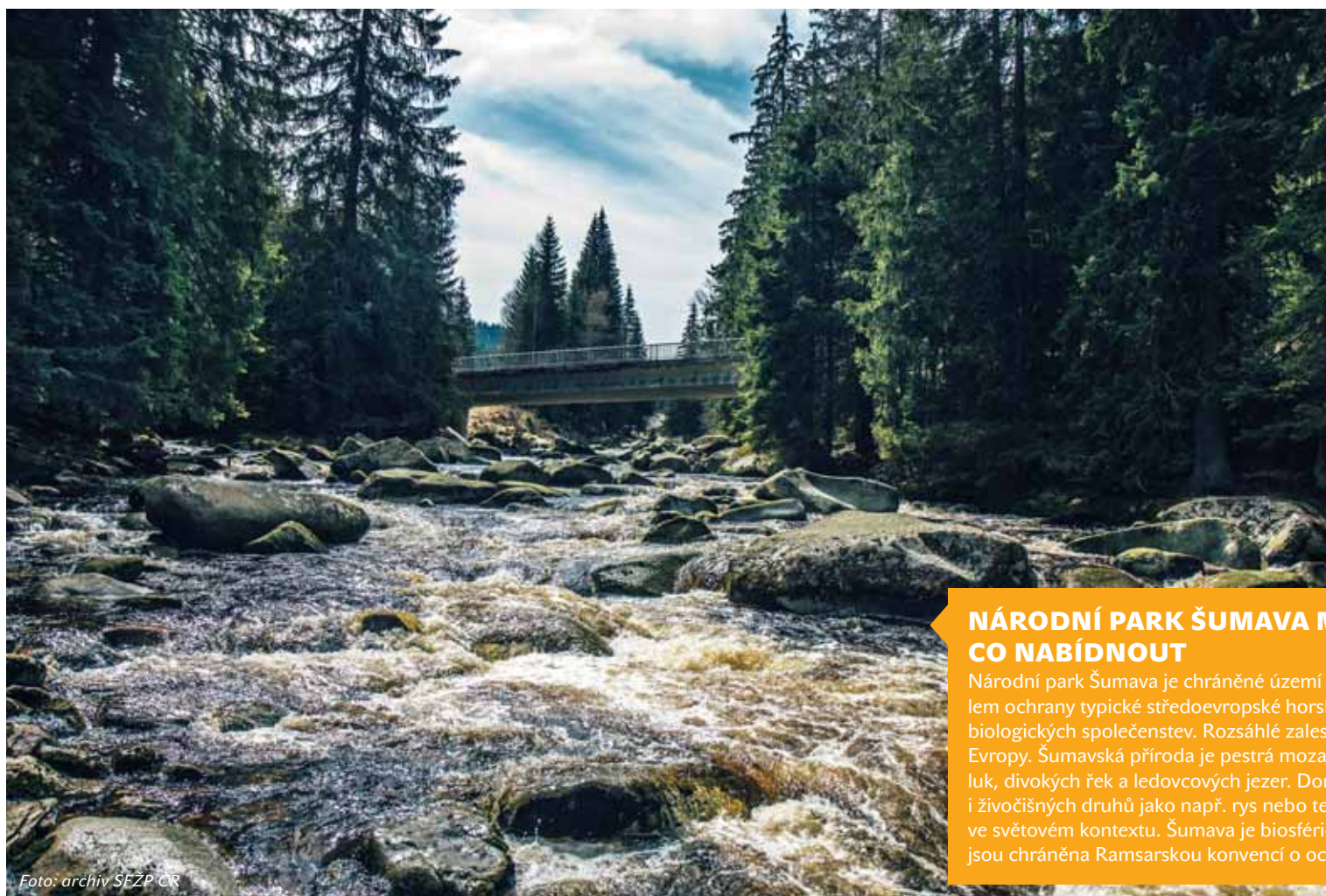

Foto: archiv SFŽP ČR

Projekt byl zahájen v červenci 2018 a na jeho realizaci se podílí celý tým pracovníků středisek environmentální výchovy, neboť všechna střediska spolupracují s partnerskými školami NP Šumava. Jeho ukončení je plánováno na rok 2020. Při jeho přípravě se vychází z aktuálních potřeb Správy NP Šumava na realizaci environmentálního vzdělávání a z aktuálních témat, která je nutné propagovat a nově interaktivně zpracovat. „Tento projekt navazuje a rozšiřuje již uskutečněné projekty“, říká Martina Kučerová.

Projekt se postupně uskutečňuje

Projekt je tedy v běhu a realizuje jeden svůj cíl za druhým. Na konci roku 2018 byly edičně připraveny školní sešity formátu A5 na téma vlk obecný, rys ostrovid, jelen evropský a vydra evropská a školní sešity

formátu A3 na témata NP Šumava a biotopy NP Šumava. „Tyto sešity budou distribuovány na začátku školního roku 2019/2020 a pak další školní roky do partnerských škol“, vysvětluje Martina Kučerová. Interaktivní sešit pro mateřské školy pod názvem Velké učení pro malé skřítky aneb malé učení pro velké skřítky je v současné době zpracováváno grafikem a plánuje se výběrové řízení na tisk v průběhu února či března. Po jeho vytištění bude zahájena příprava nového projektu pro mateřské školy na školní rok 2019/2020. „Od dubna pak budou moci partnerské školy vyjíždět do Návštěvního centra Srní, kde se v rámci programu dozví mnoho nového o životě vlka obecného ve volné přírodě“, vysvětluje paní Kučerová. Do konce roku 2019 bude připraven pracovní sešit ke knize Světem šumavské přírody. „V současné chvíli probíhá

NÁRODNÍ PARK ŠUMAVA MÁ SVÝM NÁVŠTĚVNÍKŮM CO NABÍDNOUT

Národní park Šumava je chráněné území o rozloze 680 km² založené v roce 1991 za účelem ochrany typické středoevropské horské krajiny a jedinečných nerušeně se vyvíjejících biologických společenstev. Rozsáhlé zalesněné území je často nazýváno zeleným srdcem Evropy. Šumavská příroda je pestrá mozaika unikátních rašelinišť, pralesů, horských luk, divokých řek a ledovcových jezer. Domov zde mají desítky ohrožených rostlinných i živočišných druhů jako např. rys nebo tetřev hlušec. Celé území je významné také ve světovém kontextu. Šumava je biosférickou rezervací UNESCO a zdejší rašeliniště jsou chráněna Ramsarskou konvencí o ochraně mokřadů.

jeho ediční příprava,“ doplňuje manažerka šumavského projektu.

Odměnou jsou rozzářené oči dětí i pedagogů

Hlavním cílem projektu je podle slov Martiny Kučerové realizovat environmentální vzdělávání pro všechny cílové skupiny na nejvyšší možné úrovni. Doufá, že účastníci programů, které bude projekt nabízet, si uvědomí, že Národní park Šumava je významným chráněným územím pro celou Českou republiku, a pochopí jeho smysl coby přírodní kulturní památky. Kromě toho si zvýší své znalosti v oblasti ochrany přírody a pochopí, že národní parky jsou cenná území, která představují a uchovávají přírodní bohatství. Neposledním a významným cílem projektu je také to, aby se jeho terénních výukových programů mohlo zúčastnit co nejvíce zájemců. Martina Kučerová věří, že právě prostřednictvím terénních výukových programů pro partnerské školy NP Šumava a nových didaktických materiálů zúčastnění studenti pochopí, k čemu je potřeba mít chráněná území. „Jednáme v duchu hesla Poznej a chraň,“ říká, „a pokud chceme vysvětlit všem cílovým skupinám, k čemu je dobré chránit přírodu, musí ji nejprve dobře poznat.“ Právě pro ochranu přírody má podle ní projekt obrovský význam.

Foto: archiv SFŽP ČR

Národní parky jsou nejvyšším možným stupněm ochrany přírody a tomu by měla odpovídat i nabídka environmentálního vzdělávání na jejich území.

Správa Národního parku Šumava odučí vrámcí výukových programů minimálně 12 tisíc účastníků. Každý z nich se zúčastní hodnového až celodenního programu o Národním parku Šumava. „Nejkrásnější na této práci je vidět rozzářené oči dětí i pedagogů. Vidět, že naše práce, naše úsilí, jak pedagogické, tak ediční, má velký a hluboký smysl. Pro mě jako lektorku, editorku i manažerku projektu je to hnací motor pro napsání dalších projektů. Je to možnost získat lepší podmínky pro mě i kolegy, rozšířit nabídku našich středisek a napsat nové jedinečné materiály,“ uzavírá příběh šumavského projektu Martina Kučerová. Správa Národního parku Šumava je příspěvkovou organizací, která byla zřízena rozhodnutím ministra životního prostředí v souvislosti se zřízením Národního parku Šumava v dubnu roku 1991. ●

ECHO

Tachov má nový sběrný dvůr

Tachov otevřel nový sběrný dvůr pro potřeby všech obyvatel města. Jde o nejmoderněji vybavený model deponie, kde se na jednom místě soustředí veškeré druhy odpadů včetně zpětného odběru elektrozařízení. Stál 10 milionů korun, z toho 6,7 milionu tvoří dotace z Operačního programu Životní prostředí. S otevřením nového dvora se zrušil malý starý dvůr v zástavbě rodinných domků v Americké ulici, který sloužil na velkoobjemový odpad a stavební suť. Město opravilo zchátralou provozní budovu a vybudovalo rozsáhlou asfaltovou plochu. Všichni občané mohou odpad odevzdávat zadarmo, dvůr ale nebude přijímat odpad od podnikatelů.

Regenerace lesoparku u Bečvy

Na začátku letošního roku byly zahájeny práce na regeneraci lesoparku u Bečvy, která má za cíl posílení funkčnosti krajinných prvků a zlepšení kvality prostředí v návaznosti na významný krajinný prvek řeky Bečvy. Regeneraci lesoparku dojde k zachování a rozšíření biotopů pro ptáky a drobný hmyz, posílení keřového patra a rozšíření potravní nabídky pro živočichy, ptáky a drobný hmyz. Stávající zeleň v lesoparku je tvořena převážně listnatými stromy, a to jak soliterními, tak ve skupinách a porostech. Práce začaly kácením stromů; jedná se o stromy suché, zdravotně poškozené a kompozičně nevhodné, náletové dřeviny a přestárlé keře. Současné s kácením se začalo s prováděním vhodných pěstebních opatření dřevin, která zahrnují řezy stromů, keřů a instalaci bezpečnostních vazeb v korunách stromů. Regenerace je podpořena z Operačního programu Životní prostředí.

K měřičům kvality ovzduší přibudou dvě nové stanice

Dvě nová monitorovací zařízení, jež budou sledovat hlavně koncentrace polévatelného prachu (částic PM₁₀) a benzo[*a*]pyrenu, pořídil Středocheský kraj díky příspěvku z Operačního programu Životní prostředí. Z něj se podařilo získat 85 procent ceny sekvenčních vzorkovačů, jejichž nákup přišel na téměř 1,2 milionu korun. Jejich fungování zajistí odborná firma tak, aby s výsledky bylo možno dále pracovat v rámci databáze Informačního systému kvality ovzduší Českého hydrometeorologického ústavu.

Motem činnosti středisek environmentální výchovy Správy NP Šumava je, že „Národní park Šumava je nejlepší učebnou pod širým nebem“. Pozitivní hodnocení ze strany pedagogů, ale i žáků dokazuje, že takové vzdělávání má velký smysl pro současné i budoucí generace.

Pro zájemce o dotace z Operačního programu Životní prostředí je na Call centru SFŽP ČR zřízena bezplatná Zelená linka 800 260 500.

Profesionálně vyškolení pracovníci radí žadatelům při řešení možných nejasností ohledně zpracování a podávání žádostí. Na níže uvedené otázky odpovídala vedoucí oddělení Call centra SFŽP ČR Jana Tlustá a Elena Bočevová z Agentury ochrany přírody a krajiny ČR.

ČISTOTA
VODY

KVALITA
OVZDUŠÍ

ZPRACOVÁNÍ
ODPADU

OCHRANA
PŘÍRODY

ENERGETICKÉ
ÚSPORY

Prioritní osa 2, specifický cíl 2.1

Bude ve 3. výzvě možné získat dotaci na výměnu kotle na pevná paliva s ručním přikládáním? V televizi bylo uvedeno, že podobný kotel splňuje podmínky pro kotlíkovou dotaci. Jak se případně dostanu k seznamu kotlů, na které mohu získat dotaci?

Obecně platí, že tzv. kotlíkové dotace jsou mířeny výhradně na výměnu kotlů na tuhá paliva, které nedosahují parametrů emisní třídy 3. S podporou lze tudíž vyměnit jen zastaralé kotle emisní třídy 1 a 2. Jakékoliv modernější kotle na tuhá paliva zatím do nabídky nespádají. Podpora se dále týká pouze domů rodinných. Pro úplnost doplňuji, že kotlíkové dotace také nemohou využívat majitelé rodinných domů s vytápěním na plyn.

Aktuálně vyhlášená výzva kotlíkových dotací s číslem 117 v rámci programu OPŽP je nicméně zatím určena krajům, nikoliv fyzickým osobám. Teprve následně vyhlásí každý krajský úřad (KÚ) svou vlastní výzvu pro občany s domy umístěnými na území příslušného kraje. Půjde tedy o samostatné krajské výzvy, řízené a administrované vždy dotčeným krajským úřadem a jeho odborníky. Zatímni předpoklad je, že zhruba v období květen až září 2019 budou jednotlivé krajské výzvy zveřejněny a otevřeny pro podávání žádostí. Konkrétní načasování a detailní podmínky výzev jsou plně v kompetenci krajů. Takže jakkoliv podrobněji konzultovat přímo vaši situaci a případné možnosti podpory stejně jako podmínky dotace a podklady potřebné k vyřízení žádosti již budou všichni zájemci přímo s odborníky místně příslušného KÚ. Základní informace tedy naleznete na webu KÚ, případně na kraje zveřejněných kontaktech k tomuto typu dotace.

Doposud zveřejněné základní informace jsou k dispozici na adrese www.sfzp.cz. Programem podporované výrobky (nové zdroje tepla pro rodinné domy) pak najdete v seznamu, který je postupně rozšiřován o další nové kotle a tepelná čerpadla, viz svt.sfzp.cz, tam seznam pro kotlíkové dotace – 3. kolo (117. výzva OPŽP od 2019). Více ale skutečně

až oficiální krajská výzva a konzultace s kolegy na vašem krajském úřadě.

Prioritní osa 3, specifický cíl 3.2

Prosím o posouzení akceptovatelnosti, popřípadě zařazení, níže popsaného projektu do správné výzvy (104 nebo 114), ve které by se na projekt mohlo žádat o dotaci. Projekt je přibližně určen jako třídící linka. Vstupem na třídící linku by bylo komunální dřevo 200138, linka by sestávala z manipulátoru, drtiče a tříděče na různé výstupní frakce. Výstupem by bylo drcené dřevo v požadovaných frakcích jako odpad k dalšímu materiálovému využití/recyklaci (obdobně jako vytríděné a slisované PET pro další materiálové využití v jiném zařízení, např. regenerace), které by dále bylo vedeno jako odpad na výstupu, ale upravený k dalšímu materiálovému využití v jiném zařízení, např. pro výrobu. Je tedy prosím tento záměr způsobilý jako třídící linka ve výzvě č. 104? Nebo ho nelze řešit v této výzvě a jednalo by se spíše o materiálové využití ve výzvě č. 114? Pokud by se jednalo spíše o materiálové využití ve výzvě 114, jsou vstupy a výstupy pro dotaci v pořádku, jednalo by se z pohledu fondu o materiálové využití dle podmínek této výzvy?

Pokud nebude výstupem linky přímo využitelný materiál, ale nadále evidovaný odpad (sice vytríděný, ale stále vedený jako odpad předávaný k dalšímu zpracování), bude projekt spadat pod nabídku výzvy č. 104, konkrétně pod aktivitu „výstavba/modernizace (s navýšením kapacity) třídících a dotřídňovacích linek pro separaci komunálních odpadů a odpadů podobných komunálnímu odpadu následujících katalogových čísel dle Katalogu odpadů: BRKO 20 01 08, 20 01 25, 20 01 38...“. Jen v případě, kdy by výstupem linky byl již materiál rovnou využitelný pro výrobu apod., by projekt spadl do výzvy č. 114. Více viz text obou výzev a text tzv. PrŽaP.

Chceme žádat o dotaci na třídící linku ve výzvě č. 104. Má to být mobilní třídící linka a sou-

visející technologie: manipulátor, drtič, třídíč na různé frakce a výmět. Bude to vše možné zařadit mezi způsobilé výdaje projektu?

Vlastní zařízení a také související manipulační technika k zajištění provozu je u třídící linky běžně způsobilým výdajem, pokud je její potřeba dostatečně zdůvodněna v podkladové dokumentaci. Dle textu tzv. PrŽaP jsou způsobilé také související stavební práce, potřebné strojní vybavení (nezabudované do stavby) a vybavení nebo rekonstrukce stávajících zařízení přímo přispívajících ke splnění parametrů daného specifického cíle. Zařadit sem lze také účelové počítačové vybavení včetně periférií a programy pro řízení provozu a provozních agend zařízení pro nakládání s odpady apod. Veškeré pořizované zařízení musí být přitom účelem a technickými parametry přiměřené kapacitě a charakteru projektu, současně se musí u nových nákupů jednat o nové výrobky. Způsobilé výdaje k tomuto specifickému cíli blíže upřesňuje v textu tzv. PrŽaP kapitola B.6.3.2.5, Specifické způsobilé výdaje. Konkrétní žádosti jako celek v rámci Fondu samozřejmě jednoznačně posoudí až hodnotitelé na základě kompletní dokumentace k projektu a jeho realizaci.

Měla bych dotaz k výzvě č. 104. Předmětem výzvy jsou např. stavební úpravy sběrných míst. Je tedy možnost zastřešit stávající sběrná hnízda? Je možné žádat jenom na tuto aktivitu? Nebo je nutné pořídit i kontejnery na tříděný odpad a současně navýšit kapacitu?

Projektem ve SC 3.2 musí vždy dojít k dostatečnému navýšení kapacity sběru separovaného odpadu oproti stávající situaci. Žádost má přitom vždy vycházet z projektu a analýzy potenciálu produkce odpadů v zájmové oblasti a materiálových toků. Tato analýza bude zohledňovat reálnou situaci a potřeby řešeného území a současně musí být zpracována dle závazné osnovy, která je k dispozici mezi dokumenty zveřejněnými k dotčené konkrétní výzvě. Samostatné úpravy sběrných míst bez navýšení kapacity tedy nelze podpořit. Dotaci by tudíž bylo možné získat jen v případě, kdy by například bylo v řešené obci potřeba navýšit kapacitu a současně by došlo k popsání modernizaci sběrného místa.

Vždy je také třeba hlídat kritéria přijatelnosti projektu a hodnotící kritéria, kde jsou nastaveny finanční limity projektu s ohledem na dosažené navýšení kapacity apod.

Konkrétní zaměření výzev 104 a 114 je uvedeno vždy přímo v textu výzvy a v souvisejících dokumentech, které jsou uveřejněny na stránkách programu OPŽP www.opzp.cz v sekci Výzvy. Všechny žádosti musí pro získání dotace splnit související podmínky uvedené v textu PrŽaP a dotčené výzvy. Další viz text Pravidel pro žadatele a příjemce podpory (tedy výše uváděný PrŽaP), tedy dokument na webu www.opzp.cz v sekci Dokumenty – Obecně závazné dokumenty – Pravidla pro žadatele a příjemce podpory.

Prioritní osa 4

Připravujeme několik žádostí do výzvy č. 132, která by měla trvat do konce října letošního roku. Kdy se dozvíme, že naše žádost byla schválena?

V rámci PO 4 budou v roce 2019 vypsané čtyři výzvy, pro každý specifický cíl 4.1–4.4. Tyto výzvy (č. 129, 130, 131, 132) budou průběžné a žádosti se budou hodnotit v měsíčních intervalech. Pokud žadatel podá žádost v únoru, proces hodnocení začne v březnu a potrvá asi tři měsíce. Poté co projekt splní podmínky

věcného hodnocení, bude spolu s ostatními úspěšnými únorovými projekty postoupen výběrové komisi MŽP. Seznam schválených projektů bude zveřejněn na stránkách OPŽP (www.opzp.cz). Výsledky žádostí podaných v únoru budou známy již na jaře, výsledky žádostí podaných v říjnu budou známy až příští rok.

Budou se pro výzvy v roce 2019 měnit náklady obvyklých opatření MŽP?

Aktualizace nákladů obvyklých opatření MŽP (NOO) probíhá v ročních intervalech a v lednu tohoto roku došlo ke schválení aktualizovaných NOO, které jsou ke stažení na www.mzp.cz. Nové NOO reflektují aktuálnost finančních nákladů pro určitá opatření, proto došlo u některých položek k navýšení ceny (vodní prvky, remízy, louky či preventivní opatření před škodami vlkem). NOO platí pro výzvy, které budou vyhlášeny od 1. února 2019 (výzvy č. 129, 130, 131, 132) a budou součástí dokumentů výzvy. Již běžící průběžné výzvy budou tzv. modifikovány tak, aby pro ně též aktuální NOO platily.

Prioritní osa 5

Prosím o informaci k dotačnímu programu „100. výzva“, a to jak se zadává stávající

stav pro objekt školy, která je momentálně nevyužívána, takže nejsou doklady o spotřebě energií do energetického posudku.

Pokud se týká energetického posouzení, je toto upřesnění důležité k žádostem v OPŽP a SC 5.1, které je uvedeno v textu zveřejněného vzoru EP:

„U částečně nevyužívaných budov nebo změně využití budovy v navrhovaném stavu oproti stavu stávajícímu je možné navýšení stávající spotřeby v souladu s budoucím užíváním budovy. Navýšení spotřeby energie, kterou změna provozu ovlivní, musí být stanoveno relevantním výpočtem.“

Popsaný postup lze využít i u budov, které nemají k dispozici podklady ke spotřebě. Můžete tedy vycházet ze stávajícího stavu budovy a jejího posouzení, jako by byla využívána v rozsahu, který je plánován po rekonstrukci. Podle harmonogramu výzev na rok 2019 je již na měsíc březen plánováno otevření další výzvy pro SC 5.1 s číslem 121, na její přesné podmínky je zatím třeba počkat.

Všechny předkládané projekty musí samozřejmě splňovat související podmínky programu a výzvy. Podrobně viz text Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020 (dokument je na webu www.opzp.cz, zde Dokumenty – Obecně závazné dokumenty). Texty aktuálních výzev otevřených k příjmu žádostí a podklady k nim jsou k dispozici na www.opzp.cz v sekci Výzvy. ●

INZERCE

ZAMĚŠTNÁNÍ ve Státním fondu životního prostředí ČR

Nejčastěji obsazované pozice:

- Projektový manažer / projektová manažerka
- Metodik/metodička
- Finanční manažer/manažerka
- Právník/právníčka
- Referent/referentka

Nabízíme:

- Perspektivní a zajímavé zaměstnání v příjemném prostředí
- Odpovědnost za realizaci pestré škály projektů v oblasti životního prostředí
- Pružnou pracovní dobu, motivační odměny vázané na výkon
- Možnost dalšího vzdělávání: jazyková výuka, odborné kurzy a školení
- Širokou škálu benefitů (dovolená navíc, stravenky, příspěvek na penzijní pojištění, příspěvek na rekreaci, sport a kulturní akce)

Více informací o volných pozicích naleznete na našich webových stránkách www.sfzp.cz → **Kariéra**

Státní fond životního prostředí ČR • www.sfzp.cz • tel.: +420 267 994 300 • Olbrachtova 2006/9, 140 00 Praha 4

AKTUÁLNÍ VÝZVY OPŽP PODPORUJÍ PESTROU ŠKÁLU PROJEKTŮ

Priorita přináší stručný přehled aktuálních výzev. Jejich kompletní znění včetně všech podporovaných aktivit naleznete na stránkách programu www.opzp.cz.

Soustava Natura 2000 Ukončení příjmu žádostí: 6. 1. 2020 Alokace: 250 000 000 Kč	31. výzva nabízí krajům peníze na dokončení implementace, plánování a zajištění péče o lokality soustavy Natura 2000. Mezi podporovaná opatření patří mimo jiné projekty zaměřené na péči o bezlesí, o lesní společenstva, péči o vodní útvary a mokřadní biotopy v územích národního významu, péči o dřeviny mimo les a další druhy péče. K dalším podporovaným aktivitám patří opatření k usměrňování návštěvníků: dřevěné/povalové chodníky, úprava povrchů cest, lávky, zábradlí, schody, žebříky apod. Podporu mohou získat i projekty budování či obnovy prvků pro interpretaci chráněných území: informační panely, naučné stezky, návštěvnická střediska.
Přirozené funkce krajiny Ukončení příjmu žádostí: 2. 1. 2020 Alokace: 30 000 000 Kč	52. výzva podporuje projekty na posílení přirozených funkcí krajiny. Výzva je zaměřena na tvorbu plánů územních systémů ekologické stability (ÚSES), které jsou jedním z podkladů pro zpracování územně plánovací dokumentace obcí a podkladem pro realizaci skladebných prvků ÚSES, dále pro provádění pozemkových úprav, pro lesní hospodářské plány a vodohospodářské a jiné dokumenty ochrany a obnovy krajiny. Dotaci lze získat na zpracování plánu ÚSES (včetně aktualizace stávajícího plánu). Žádosti mohou podávat pouze obce s rozšířenou působností. Plán ÚSES musí být zpracován dle metodiky vymezování územního systému ekologické stability.
Budovy v pasivním energetickém standardu Ukončení příjmu žádostí: 31. 10. 2019 Alokace: 500 000 000 Kč	61. výzva podporuje výstavbu nových veřejných budov v pasivním energetickém standardu. Výzva je průběžná (nesoutěžní) s jednokolovým modelem hodnocení žádostí. Žadatelé o dotace mohou nově získat až 30 procent ze způsobilých výdajů na stavbu veřejných budov v pasivním standardu. Mezi oprávněné žadatele v prioritní ose 5 byly zařazeny obchodní společnosti stoprocentně vlastněné veřejným subjektem. Mezi povinné indikátory patří v rámci výzvy odhadované roční snížení emisí skleníkových plynů. Oprávněnými žadateli o dotaci jsou kraje, obce a města, svazky obcí, organizační složky státu, příspěvkové organizace, veřejné výzkumné instituce, veřejnoprávní instituce nebo vysoké školy a školská zařízení.
Sběr, třídění a úprava odpadů Ukončení příjmu žádostí: 28. 2. 2019 Alokace: 800 000 000 Kč	104. výzva řeší podporu výstavby a modernizace zařízení pro sběr, třídění a úpravu odpadů, výstavbu a modernizaci zařízení na energetické využití odpadů a související infrastruktury a výstavbu a modernizaci zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady včetně zdravotnických odpadů (vyjma skládkování). Příkladem podporovaných projektů jsou výstavby a modernizace sběrných dvorů, systémy pro separaci komunálního odpadu, výstavba a modernizace třídících a dotřídňovacích linek, stavba a modernizace bioplynových stanic a mnohé další.
Posílit biodiverzitu Ukončení příjmu žádostí: 6. 1. 2020 Alokace: 40 000 000 Kč	110. výzva Cílem je zastavení úbytku biologické rozmanitosti a degradace ekosystémových služeb. Do typu podporovaných projektů a aktivit patří předcházení, minimalizace a náprava škod na majetku způsobených zvláště chráněnými druhy živočichů s výjimkou opatření proti rybožravým predátorům podporovaným v rámci akvakultury prostřednictvím Operačního programu Rybářství. Podporuje realizaci opatření na zajištění prevence a zmírnění přímých škod způsobených níže vyjmenovanými chráněnými druhy na zemědělských kulturách a hospodářských zvířatech. Podporována budou pouze opatření, která jsou předmětem notifikace u Evropské komise, tedy realizace opatření na zajištění prevence škod způsobených zvláště chráněnými druhy, jako je vlk, rys, medvěd a jezevce. Oprávněnými příjemci podpory jsou fyzické osoby podnikající a podnikatelské subjekty působící v oblasti zemědělské prvovýroby.

Materiálové a energetické využití odpadů Ukončení příjmu žádostí: 2. 12. 2019 Alokace: 500 000 000 Kč	114. výzva si klade za cíl podporovat způsoby nakládání s odpady, které využívají odpad jako zdroj druhotných surovin, podporovat přípravu k recyklaci odpadu a nakládání s odpady, které vede ke zvýšení ekonomické hodnoty odpadu. Podporovanými projekty jsou výstavba a modernizace zařízení pro materiálové využití odpadů (vyjma kovů, skla, skupiny odpadů 17 a 16 dle Katalogu odpadů). Mezi příjemci podpory se řadí široké spektrum subjektů.
Zlepšení kvality prostředí v sídlech Ukončení příjmu žádostí: 2. 1. 2020 Alokace: 119 000 000 Kč	115. výzva podporuje revitalizaci funkčních ploch a prvků sídelní zeleně. Smyslem dotační podpory je posílení biodiverzity a ekosystémových funkcí znehodnocených ekosystémů v sídlech. Žadatelé mohou čerpat peníze na pořízení či aktualizace studií systému sídelní zeleně s následnou realizací opatření, na zakládání/obnovu funkčně propojených ploch a prvků veřejně přístupné sídelní zeleně (vč. vodních prvků a ploch). Typově sem patří parky, zahrady, sady, stromořadí a další prvky. Dotace se vztahují i na zakládání doprovodných vodních prvků a ploch přírodě blízkého charakteru. Žadateli mohou být obce, kraje a mnohé další organizace různého typu.
Kanalizace a retenční nádrže Ukončení příjmu žádostí: 31. 7. 2019 Alokace: 1,25 miliardy korun	116. výzva podporuje výstavbu kanalizace a retenčních nádrží za předpokladu existence vyhovující čistírny odpadních vod v aglomeraci. Žádost je možné podat jen na velký projekt a aktivity, které mají ze strany iniciativy JASPERS (Joint Assistance to Support Projects in European Regions) k dispozici kladnou Action Completion Note, ta je povinnou přílohou žádosti.
Kotlíkové dotace Ukončení příjmu žádostí: 29. 3. 2019 Alokace: 3,75 miliardy	117. výzva poskytuje finanční podporu na výměnu zdrojů tepla na pevná paliva v rodinných domech. Podpora bude poskytována prostřednictvím projektů jednotlivých krajů, které budou příjemci dotace. V jejich gesci bude finanční prostředky dále přidělovat konečným uživatelům – fyzickým osobám. Dotaci je možné použít na výměnu kotlů na pevná paliva s ručním přikládáním za tepelné čerpadlo, kotel na biomasu nebo plynový kondenzační kotel.
Rekultivace starých skládek Zahájení příjmu žádostí: 1. 3. 2019 Ukončení příjmu žádostí: 1. 7. 2019 Alokace: 200 000 000 korun	118. výzva podporuje pouze projekty rekultivace starých skládek (na které byl ukládán odpad a které ukončily provoz před účinností zákona č. 238/1991 Sb. nebo nejpozději v termínu a způsobem dle § 15 odst. 1 a 2 téhož zákona) rozkládajících se na zvláště chráněných územích. Podporovány budou takové projekty, které z provedené analýzy rizik prokážou přijatelnou míru rizika dle metodického pokynu MŽP Analýza rizik kontaminovaného území. Mezi hlavní cílové skupiny se řadí obce a kraje, oprávněnými žadateli je široká škála subjektů.

AKTUÁLNÍ VÝZVY OPŽP PODPORUJÍ PESTROU ŠKÁLU PROJEKTŮ

Dešťovka pro obce Ukončení příjmu žádostí: 13. 1. 2020 Alokace: 1 000 000 000 Kč	119. výzva se zaměřuje na omezení rizika nepříznivých účinků spojených s povodněmi. Mezi podporovaná opatření patří hospodaření se srážkovými vodami v intravilánu a jejich využití. Žadatelé mohou získat peníze například na podzemní nádrže, podzemní a povrchová vsakovací zařízení, průlehy, přeměnu povrchů z nepropustných na propustné, na retenční nádrže a další opatření pro využívání dešťové vody. Mezi další podporovaná opatření patří například projekty na zprůtočnění nebo zvýšení retenčního potenciálu koryt vodních toků a přilehlých niv nebo na obnovení, výstavbu a rekonstrukce vodních děl sloužící povodňové ochraně.
Významně chráněná území Ukončení příjmu žádostí: 13. 1. 2020 Alokace: 460 000 000 korun	120. výzva má za úkol zajištění potřebné péče o předměty ochrany na národně významných chráněných územích, jež jsou stanoveny schválenými plány péče, v územích Natura 2000 jsou to souhrny doporučených opatření. Mezi oprávněné žadatele patří AOPK ČR, Správa jeskyní ČR a správy národních parků. Jedná se o aktivitu zaměřenou na omezený okruh žadatelů. Tomu odpovídají i podporované aktivity, jimiž je zajišťování péče o národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky a lokality soustavy Natura 2000. Dotaci lze čerpat i na sběr informací, tvorbu informačních a technických nástrojů a podkladů pro zajištění ochrany a péče o národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky a lokality soustavy Natura 2000.
Péče o území národního významu Ukončení příjmu žádostí: 31. 10. 2019 Alokace: 130 000 000 Kč	129. výzva podporuje zajištění péče o NP, CHKO, NPR, NPP (včetně jejich ochranných pásem) a lokality soustavy Natura 2000 a o přírodní rezervace a přírodní památky na pozemcích nebo stavbách ve vlastnictví státu s právem hospodaření organizační složkou státu. V rámci této výzvy bude možné podporovat například péči o nelesní stanoviště, lesní společenstva, vodní prvky a mokřadní biotopy, likvidaci invazivních a expanzních druhů a mnohé další aktivity. V této výzvě jsou podporována pouze opatření zaměřená na obnovní management, nikoliv management udržovací. Mezi oprávněné žadatele patří široká škála subjektů.
Posílení biodiverzity Ukončení příjmu žádostí: 31. 10. 2019 Alokace: 170 000 000 Kč	130. výzva si klade za cíl posílení biodiverzity. Mezi podporované aktivity se řadí například speciální péče o vzácné biotopy, jako jsou rašeliniště, písčiny a stepní biotopy, speciální péče cílená na podporu vzácných druhů a jejich biotopů, opatření na podporu vzácných druhů v urbanizovaném prostředí a mnohá další. Podporována je rovněž prevence šíření a omezování výskytu invazivních druhů. Výzva umožňuje také čerpat peníze na předcházení, minimalizaci a nápravu škod způsobených zvláště chráněnými druhy živočichů na majetku. Oprávněnými žadateli jsou rozmanité subjekty od obcí přes neziskové organizace až po podnikající fyzické osoby.
Posílení přirozených funkcí krajiny Ukončení příjmu žádostí: 31. 10. 2019 Alokace: 300 000 000 Kč	131. výzva podporuje hned několik aktivit k posílení přirozených funkcí krajiny. Patří do ní aktivity vedoucí ke zprůchodnění migračních bariér pro živočichy a opatření k omezování úmrtnosti živočichů spojené s rozvojem technické infrastruktury, dále projekty, které budou vytvářet, regenerovat či posilovat funkčnost krajinných prvků a struktur. Výzva pamatuje také na revitalizaci a podporu samovolné renaturace vodních toků a niv, obnovu ekostabilizačních funkcí vodních a na vodu vázaných ekosystémů. Další podporovanou aktivitou je zlepšování druhové, věkové a prostorové struktury lesů a realizace přírodě blízkých opatření cílených na zpomalení povrchového odtoku vody, protierozní ochranu a adaptaci na změnu klimatu. V jednotlivých aktivitách je podporována pestrá škála opatření.

Revitalizace sídelní zeleně

Ukončení příjmu žádostí:
31. 10. 2019

Alokace: 100 000 000 Kč

132. výzva podporuje zakládání či obnovu funkčně propojených ploch a prvků veřejně přístupné sídelní zeleně. Výzva podporuje projekty na zakládání a obnovu ploch a prvků veřejné zeleně a zlepšení jejich funkčního stavu výsadbami stromů, dále zakládání a obnovu doprovodných vodních prvků a ploch přírodě blízkého charakteru jako součást realizace zeleně a součást opatření na podporu biodiverzity. Detailní popis podporovaných aktivit je uveden v Pravidlech pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020. O peníze mohou žádat obce, kraje, příspěvkové organizace a mnohé další subjekty včetně fyzických osob podnikajících.

Zlepšení ovzduší v sídlech

Ukončení příjmu žádostí:
29. 3. 2019

Alokace: 1 000 000 000 Kč

136. výzva je určena pro projekty s cílem snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek v uhelných regionech. Důraz je kladen na aplikaci pokročilých nejlepších dostupných technik (BAT) a nově vznikajících technik ve všech relevantních případech s cílem dosažení nejlepších emisních parametrů s ohledem na technické možnosti zdrojů. Podpora bude poskytována do uhelných regionů, tj. do Moravskoslezského, Ústeckého a Karlovarského kraje.

INOVATIVNÍ FINANČNÍ NÁSTROJE (IFN) – kombinace půjčky z fondů EU a dotace od SFŽP ČR

Odstraňování průmyslového znečištění

Ukončení příjmu žádostí:
31. 12. 2019 nebo do vyčerpání alokace

Alokace: 480 000 000 Kč

VÝZVA PRODLOUŽENA

Výzva č. 1/2017 IFN Inovativní finanční nástroje (IFN) představují nový, účinnější způsob využívání finančních prostředků z Evropských strukturálních a investičních fondů. Jedná se o výhodné půjčky ze zdrojů EU určené na snižování environmentálních rizik, které mohou být kombinovány s dotací z prostředků Státního fondu životního prostředí ČR. Nabídka podpory se vztahuje na projekty z Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 v prioritní ose 3, specifický cíl 3.5 – Snížit environmentální rizika a rozvíjet systémy jejich řízení. Zvýhodněnou půjčkou či kombinací půjčky a dotace mohou žadatelé pokrýt 100 procent celkových investičních nákladů. Nově se v rámci tohoto finančního nástroje podporuje rekonstrukce nebo nákup technologií pro monitoring průmyslového znečištění jednotlivých složek životního prostředí. I nadále lze podporu čerpat i na náhrady a rekonstrukce zařízení s cílem zvýšit bezpečnost provozu a nákup technologií vedoucích k omezení znečištění. Prodloužen byl také termín pro příjem žádostí. O podporu je možné nově požádat až do 31. prosince 2019.

PŘEHLED VÝZEV OPERAČNÍHO PROGRAMU ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ NA ROK 2019

Prioritní osa	IDENTIFIKACE OBLASTI PODPORY		ZACÍLENÍ VÝZVY		ZÁKLADNÍ PLÁNOVANÉ ÚDAJE O VÝZVĚ		
	Specifický cíl	Číslo výzvy	Podporované aktivity	Cílové skupiny	Druh výzvy	Předpokládané datum zahájení příjmu žádostí	Předpokládané datum ukončení příjmu žádostí
1	1.1 – Snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a vnos znečišťujících látek do povrchových a podzemních vod	116	aktivita 1.1.1	veřejný sektor	průběžná (nesoutěžní)	7. 1. 2019	31. 7. 2019
	1.3 – Zajistit povodňovou ochranu intravilánu a hospodaření se srážkovými vodami	119	aktivita 1.3.1, 1.3.2 a 1.3.3	veřejný sektor, organizace zajišťující technická opatření na vodních tocích, Česká republika prostřednictvím organizačních složek státu a jimi zřízených příspěvkových organizací, fyzické osoby podnikající a nepodnikající pro aktivitu 1.3.3 – vybudování nebo rekonstrukce bezpečnostních přelivů vodních nádrží	průběžná (nesoutěžní)	4. 2. 2019	13. 1. 2020
	1.4 – Podpořit preventivní protipovodňová opatření	123	aktivita 1.4.1 – zpracování podkladových analýz na státní a regionální úrovni pro 2. období plánování dle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES, o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik (aktualizace vymezení oblastí s významným povodňovým rizikem, mapy rizik a mapy povodňového nebezpečí, návrhy efektivních opatření jako podklad pro plány pro zvládání povodňových rizik, dokumentace oblastí s významným povodňovým rizikem, zpracování podkladů pro aktualizaci plánů pro zvládání povodňových rizik) a zpracování podkladů pro stanovení záplavových území a map povodňového ohrožení, a aktivita 1.4.2	veřejný sektor	průběžná (nesoutěžní)	1. 4. 2019	30. 9. 2019
		124	aktivita 1.4.1 – zpracování podkladů pro vymezení území ohroženého zvláštní povodní a aktivita 1.4.3	veřejný sektor	kolová (soutěžní)	1. 4. 2019	3. 6. 2019
		125	aktivita 1.4.1 – zpracování podkladů pro vymezení území ohroženého zvláštní povodní a aktivita 1.4.3	veřejný sektor	kolová (soutěžní)	1. 10. 2019	19. 12. 2019
2	2.1 – Snížit emise z lokálního vytápění domácností podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek	117	bez omezení, dle PD	fyzické osoby	průběžná (nesoutěžní)	7. 1. 2019	29. 3. 2019
	2.4 – Snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek v uhelných regionech	136	bez omezení, dle PD	vlastníci a provozovatelé stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší	kolová	7. 2. 2019	29. 3. 2019
3	3.1 – Prevence vzniku odpadů	122	bez omezení, dle PD	kraje, města a obce, města a pověřené obce, původci odpadu, podnikatelské subjekty	kolová (soutěžní)	1. 4. 2020	30. 7. 2020
	3.2 – Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů	104	aktivita 3.2.1, aktivita 3.2.3, aktivita 3.2.4	kraje, města a obce, města a pověřené obce, původci odpadu, podnikatelské subjekty	kolová (soutěžní)	3. 9. 2018	28. 2. 2019
		114	aktivita 3.2.2		průběžná (nesoutěžní)	3. 9. 2018	2. 12. 2019
		126	aktivita 3.2.1, aktivita 3.2.3, aktivita 3.2.4		kolová (soutěžní)	2. 9. 2019	3. 2. 2020
	3.3 – Rekultivovat staré skládky	134	aktivita 3.2.4	subjekty zajišťující nakládání se zdravotnickým odpadem	průběžná (nesoutěžní)	2. 9. 2019	1. 9. 2020
	3.4 – Dokončit inventarizaci a odstranit ekologické zátěže	118	aktivita 3.3.1	kraje, města a obce, města a pověřené obce, veřejné instituce	kolová (soutěžní)	1. 3. 2019	1. 7. 2019
4	4.1 – Zajistit příznivý stav předmětu ochrany národně významných chráněných území	99	aktivita 3.4.3	subjekty zajišťující odstraňování ekologických zátěží	kolová (soutěžní)	1. 8. 2019	31. 10. 2019
		31	bez omezení, dle PD	orgány ochrany přírody pro chráněná území národního významu a území soustavy NATURA 2000, vlastníci a nájemci pozemků	průběžná (nesoutěžní)	30. 5. 2016	6. 1. 2020
		120	bez omezení, dle PD	orgány ochrany přírody pro chráněná území národního významu a území soustavy NATURA 2000	průběžná (nesoutěžní)	4. 2. 2019	13. 1. 2020
	4.2 – Posílit biodiverzitu	129	dle PD, vyjma opatření na zajištění územní ochrany a zpracování podkladů pro zajištění péče o území národního významu	orgány ochrany přírody pro chráněná území národního významu, území soustavy NATURA 2000 a PR/PP na pozemcích a/nebo stavbách ve vlastnictví státu s právem hospodaření organizační složkou státu, vlastníci a nájemci pozemků	průběžná (nesoutěžní)	1. 2. 2019	31. 10. 2019
		110	aktivita 4.2.4	vlastníci a nájemci pozemků	průběžná (nesoutěžní)	1. 12. 2017	6. 1. 2020
	4.3 – Posílit přirozené funkce krajiny	130	bez omezení, dle PD	vlastníci a nájemci pozemků, orgány státní správy a organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny	průběžná (nesoutěžní)	1. 2. 2019	31. 10. 2019
		52	aktivita 4.3.2: zpracování plánů ÚSES	vlastníci a správci pozemků, organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny, správci povodí a správci vodních toků	průběžná (nesoutěžní)	3. 4. 2017	2. 1. 2020
		131	dle PD, vyjma opatření na zpracování plánů ÚSES	vlastníci a správci pozemků, organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny, správci povodí a správci vodních toků	průběžná (nesoutěžní)	1. 2. 2019	31. 10. 2019
	4.4 – Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech	115	studie systémů sídelní zeleně s navazující realizací	orgány veřejné správy, vlastníci a správci pozemků	průběžná (nesoutěžní)	1. 8. 2018	2. 1. 2020
		132	bez omezení, dle PD	orgány veřejné správy, vlastníci a správci pozemků	průběžná (nesoutěžní)	1. 2. 2019	31. 10. 2019
5	5.1 – Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie	121	bez omezení, dle PD	vlastníci veřejných budov	průběžná (nesoutěžní)	1. 3. 2019	3. 2. 2020
	5.2 – Dosáhnout vysokého energetického standardu nových veřejných budov	61	bez omezení, dle PD	stavebníci	průběžná (nesoutěžní)	3. 4. 2017	31. 10. 2019
	5.3 – Snížit energetickou náročnost a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie v budovách ústředních vládních institucí	135	bez omezení, dle PD	vlastníci veřejných budov	průběžná (nesoutěžní)	1. 3. 2019	3. 2. 2020

Toto je zkrácená podoba harmonogramu výzev pro OPŽP na rok 2019. Jeho úplná podoba s mnoha dalšími užitečnými informacemi je k dispozici na stránkách www.opzp.cz.

Foto: archiv SFŽP ČR

Střevač: Průzkumný vrt

V rámci projektu došlo k vyhloubení dvou hydrogeologických vrtů a k ověření kvality vody a jejich vydatnosti. Vrtů budou sloužit k zásobování části obce Nadslov.

Podoblast podpory: 1.6.A – Průzkum, posílení a budování zdrojů pitné vody

Název projektu: Obec Střevač – průzkumný vrt

Kraj: Královéhradecký

Okres: Jičín

Příjemce podpory: obec Střevač

Ukončení projektu: červen 2018

Celkové způsobilé výdaje
988 286 Kč

Dotace ze SFŽP ČR
790 629 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Slavětín: Nová studna

V rámci projektu byla realizována stavba nové studny, která nyní slouží jako zdroj pitné vody pro obec.

Podoblast podpory: 1.6 – Zdroje vody

Název projektu: Posílení vodního zdroje pro obec Slavětín

Kraj: Vysočina

Okres: Havlíčkův Brod

Příjemce podpory: obec Slavětín

Ukončení projektu: leden 2018

Celkové způsobilé výdaje
626 073 Kč

Dotace ze SFŽP ČR
438 251 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Polom: Revitalizace zeleně

Předmětem projektu byla revitalizace volné travníkové plochy v centru obce. V rámci projektu byl zřízen mlatový a kamenný chodník, instalován mobiliář a vysazeny nové dřeviny. Vzniklo tak místo, které se stane novým kulturním centrem obce.

Podoblast podpory: 5.4.A – Zakládání a obnova ploch zeleně včetně doprovodných vodních prvků přírodě blízkého charakteru a realizace opatření k zajištění podmínek pro existenci volně žijících živočichů v sídlech.

Název projektu: Veřejné prostranství obce Polom

Kraj: Olomoucký

Okres: Přerov

Příjemce podpory: obec Polom

Ukončení projektu: srpen 2018

Celkové způsobilé výdaje
918 447 Kč

Dotace ze SFŽP ČR
734 757 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Lety: Obnova třešňového sadu

Předmětem projektu byla revitalizace starého třešňového sadu nad obcí lety u Písku. V rámci projektu byl sad vyčištěn od náletů a poškozených dřevin, byly ošetřeny staré cenné stromy a vysazeny stromy nové, převážně vysokokmeny starých krajových odrůd. Pod dřevinami byl založen nový travní porost.

Podoblast podpory: 5.4.A – Zakládání a obnova ploch zeleně včetně doprovodných vodních prvků přírodě blízkého charakteru a realizace opatření k zajištění podmínek pro existenci volně žijících živočichů v sídlech.

Název projektu: Revitalizace Třešňovky

Kraj: Jihočeský

Okres: Písek

Příjemce podpory: obec Lety

Ukončení projektu: srpen 2018

Celkové způsobilé výdaje
1 206 285 Kč

Dotace ze SFŽP ČR
965 028 Kč

Bělkovice-Laštany: Protipovodňová opatření

V obci instalovali lokální výstražný a varovný systém a následně digitalizovali povodňový plán. Cílem projektu bylo napomoci správnému posouzení povodňového nebezpečí, ochraně zdraví a majetku občanů v zájmové oblasti a zlepšení stávajícího systému povodňové ochrany.

Prioritní osa 1, specifický cíl 1.4 – Podpořit preventivní protipovodňová opatření

Název projektu: Protipovodňová opatření obce Bělkovice-Laštany

Kraj: Olomoucký

Okres: Olomouc

Příjemce podpory: obec Bělkovice-Laštany

Ukončení projektu: 31. 1. 2018

Celkové způsobilé výdaje
3 140 024 Kč

Příspěvek EU
2 198 016 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Hostěradice: Výstražný systém

Obec nechala vyměnit nevyhovující prvky lokálního výstražného systému, modernizovala informační a výstražný systém a vytvořila digitální povodňový plán. Instalována byla vysílací ústředna, bezdrátové hlásiče a srážkoměrná a vodoměrná stanice s vodočetnými latěmi.

Prioritní osa 1, specifický cíl 1.4 – Podpořit preventivní protipovodňová opatření

Název projektu: Protipovodňová opatření obce Hostěradice

Kraj: Jihomoravský

Okres: Znojmo

Příjemce podpory: obec Hostěradice

Ukončení projektu: 31. 12. 2017

Celkové způsobilé výdaje
1 829 596 Kč

Příspěvek EU
1 280 717 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Bílina: Snížení prašnosti

Cílem projektu bylo snížení emisí tuhých znečišťujících látek PM₁₀ a PM_{2,5}. Řešil odprášení přesypů dopravních linek pro dopravu uhlí z lomu do úpravny uhlí suchou cestou. Odprášení bylo provedeno utěsněním přesypů a odsáváním prachu do kontejneru přes filtrační jednotku.

Prioritní osa 2, specifický cíl 2.2 – Snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek

Název projektu: Snížení prašnosti přesypů PD Y5-U91,92; PD U29-U7; PD U30-U2

Kraj: Ústecký

Okres: Teplice

Příjemce podpory: Severočeské doly, a. s.

Ukončení projektu: 30. 6. 2018

Celkové způsobilé výdaje
20 588 863 Kč

Příspěvek EU
11 323 874 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Žamberk: Zateplení knihovny

Cílem projektu je snížení energetické náročnosti budovy. Zateplí se obvodové zdivo, vymění se okna a dveře, zateplí se střecha, naistaluje řízené větrání s rekuperací odpadního tepla s dohřevem vzduchu. Dále bude pořízena regulace otopné soustavy a instalace LED osvětlení.

Prioritní osa 5, specifický cíl 5.1 – Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie

Název projektu: Realizace úspor energií – Městská knihovna Žamberk

Kraj: Pardubický

Okres: Ústí nad Orlicí

Příjemce podpory: město Žamberk

Předpokládané ukončení projektu: 30. 4. 2019

Celkové způsobilé výdaje
6 633 394 Kč

Příspěvek EU
2 653 357 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

PŘEDNÁŠÍME, RADÍME

INFOTHERMA

Na ostravském veletrhu Infotherma bylo rušno a jsme rádi, že jste si našli cestu i do našeho stánku. A bylo vás hodně. Nejčastěji jste se ptali na program Dešťovka, jehož prostřednictvím je možné získat dotaci na zadržování a využívání dešťové vody.

SEMINÁŘE V OBCÍCH

Rádi jsme vás přivítali také na seminářích v obcích, naši lidé tentokrát vyjeli například do středočeské Jesenice nebo do moravského Hodonína.

Máte zájem o seminář ve vaší obci?
Napište nám na seminare@sfzp.cz
a naši odborníci k vám rádi přijedou!

ZAPIŠTE SI DO DIÁŘE

Chcete se dozvědět více o dotacích, které může vaše obec čerpat v oblasti životního prostředí? Plánujete rekonstrukci svého domu a zajímá vás, kolik byste mohli ušetřit s programem Nová zelená úsporám nebo jak efektivně využívat dešťovou vodu v domácnosti i na zahradě? Přinášíme vám přehled akcí, na kterých tyto informace najdete.

VELETRHY

Stavební veletrh Brno

27. 2. – 2. 3. 2019 / Výstaviště Brno

Stavební veletrh Brno pokrývá prakticky všechny oblasti stavebnictví a technického zařízení budov. Před zahájením stavební sezony můžete načerpat informace a noviny v tomto odvětví. Na místě najdete i stánek SFŽP ČR, kde vám naši odborníci rádi odpovídná na otázky týkající se dotačních programů Nová zelená úsporám a Operačního programu Životní prostředí.

Bydlení, nové projekty 2019

21. 3. – 24. 3. 2019 / PVA EXPRO PRAHA Letňany

Hledáte nové bydlení, stavíte, rekonstruuje? Přijďte se podívat na výstavu BYDLENÍ, NOVÉ PROJEKTY. Jedná se o přehlídku nových projektů bydlení především v Praze a okolí. Připraveny jsou pro vás novinky z oblasti bydlení a bytových doplňků, nabídky z oblasti nemovitostí, facility managementu, renovace a opravy interiérů, finanční poradenství, hypoteční úvěry a mnoho dalšího. V Letňanech bude připraven i stánek SFŽP ČR, kde vám poradíme, jak využít dotace pro vaše lepší bydlení.

SEMINÁŘE

Nová zelená úsporám + Dešťovka

Ústecký kraj, Telnice

21. 2. 2019 (17.30 hod.) / Obecní úřad Telnice

Karlovarský kraj, Cheb

27. 2. 2019 (15 hod.) / Městský úřad v Chebu, nám. Krále Jiřího z Poděbrad 1/14

Zlínský kraj, Uherské Hradiště

16. 3. – 17. 3. 2019 / Uherské Hradiště, Městská sportovní hala

Operační program Životní prostředí

Monitoring udržitelnosti vodohospodářských projektů v OPŽP

20. 2. 2019 / Ostrava, Hotel Harmony Club, Ostrava – Mariánské Hory, 28. října 170

27. 2. 2019 / Praha, Hotel Occidental, Na Strži 32

Na seminářích se bude probírat způsob monitorování vodohospodářských projektů od ukončení jejich realizace po dobu udržitelnosti projektu, dále budou úspěšní žadatelé seznámeni s problematikou ex post monitoringu vodohospodářských projektů, s metodikou kontroly, s postupem vyplnění monitorovací zprávy a monitorovacího nástroje, s kontrolou příslušných podkladů a s podmínkami při případném neplnění podmínek poskytnuté dotace. Seminář je určen zejména pro zástupce žadatelů (vlastníků vodohospodářské infrastruktury) z řad měst a obcí, případně pro zpracovatele, kteří je zastupují.

www.dotacedestovka.cz

www.narodniprogramzp.cz

www.opzp.cz

www.novazelenausporam.cz

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Životní prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Priorita | měsíčník Státního fondu životního prostředí ČR | vydává Státní fond životního prostředí ČR, rezortní organizace Ministerstva životního prostředí | ročník 12 | číslo 2 | únor 2019 | časopis je distribuován bezplatně | **adresa redakce:** Olbrachtova 2006/9, 140 00 Praha 4 | **kontakt na redakci:** priorita@sfzp.cz | **objednávky:** www.sfpz.cz, www.opzp.cz | **redakce:** šéfredaktor: Jan Rödling; redaktorka: Barbora Scheinherrová; grafická úprava: Eva Štanglová | **foto na titulní straně:** Zdena Koberová, AOPK ČR | **číslo registrace:** MK ČR E 18178 | Tento časopis je tištěn dle ekologických standardů. | Texty z časopisu Priorita je možné přetiskovat za předpokladu uvedení autora a zdroje.